

ČAROVNÝ Vidiek

SLOVENSKA

MAGICAL COUNTRYSIDE
OF SLOVAKIA

Martin Kmet'
a kolektív

Toto je zelená kniha. Jej kúpou podporujete lesné hospodárenie šetrné k prírode a k miestnym ľuďom.
Kniha bola vytlačená na papieri s certifikátom FSC®.

This is a "green" book. By buying it book, you support nature-friendly forest management that keeps the local people in mind. The book was printed on paper with FSC® certificate.

logo FSC

Venovanie
Dedication

ČAROVNÝ
Vidiek
SLOVENSKA

INŠTITÚT ZNALOSTNÉHO PÔDOHOSPODÁRSTVA A INOVÁCIÍ

Sekretariát IZPI

Akademická 4, 949 01 Nitra

Tel.: +421 37 791 01 31

E-mail: izpi@izpi.sk

Hotel Agroinštitút

Akademická 4, 949 01 Nitra

Tel.: +421 37 791 01 11

E-mail: recepia@izpi.sk

Školiace stredisko Lučenec

Partizánska 17

984 01 Lučenec

Tel., Fax: 047/432 64 43

Mobil: +421 908 291 245

E-mail: magova@izpi.sk

www.izpi.sk

www.nsrv.sk

THE AGRICULTURAL KNOWLEDGE AND INNOVATION INSTITUTE

Tie najčerstvejšie informácie o dianí
u nás nájdete na sociálnych sieťach IZPI
(Facebook, LinkedIn, Instagram).

Follow IZPI on Facebook, LinkedIn, and
Instagram for the most recent updates.

ČAROVNÝ
Vidiek

SLOVENSKA

MAGICAL COUNTRYSIDE
NE RKNU@JH@

*Martin Kmeť
a kolektív*

REGIONÁLNE INFORMAČNO- -PORADENSKÉ PRACOVISKÁ

IZPI je zároveň hostiteľskou organizáciou Národnej siete rozvoja vidieka SR (NSRV SR), ktorá pozostáva z centrálnej jednotky NSRV SR a deviatich regionálnych informačno-poradenských pracovísk.

Regionálne informačno-poradenské pracovisko Bratislava

Trenčianska 55, 821 09 Bratislava

Mobil: +421 905 262 389

E-mail: bratislava@izpi.sk

Regionálne informačno-poradenské pracovisko Trnava

Ružindolská 3180/16, 917 01 Trnava

Mobil: +421 905 261 366

E-mail: trnava@izpi.sk

Regionálne informačno-poradenské pracovisko Nitra

Akademická 4, 949 01 Nitra

Mobil: +421 908 290 667

E-mail: nitra@izpi.sk

Regionálne informačno-poradenské pracovisko Trenčín

Legionárska 670/58, 911 01 Trenčín

Mobil: +421 905 262 319

E-mail: trencin@izpi.sk

Regionálne informačno-poradenské pracovisko Žilina

Nám. M. R. Štefánika 1, 011 45 Žilina

Mobil: +421 917 838 903

E-mail: zilina@izpi.sk

REGIONAL INFORMATION AND ADVISORY OFFICES

At the same time, IZPI serves as the host organisation for the National Rural Development Network Slovakia (NSRV SR), which consists of a central unit of the NSRV SR and nine regional information and advisory centres.

Regionálne informačno-poradenské pracovisko Zvolen

J. Švermu 39, 960 01 Zvolen

Mobil: +421 905 261 732

E-mail: zvolen@izpi.sk

Regionálne informačno-poradenské pracovisko Košice

Moyzesova 1044/18, 040 01 Košice

Mobil: +421 917 838 893

E-mail: kosice@izpi.sk

Regionálne informačno-poradenské pracovisko Prešov

Obrancov mieru 6, 080 01 Prešov

Mobil: +421 917 658 756

E-mail: presov@izpi.sk

Regionálne informačno-poradenské pracovisko Dunajská Streda

Korzo Bélu Bartóka 789/3, 929 01 Dunajská Streda

Mobil: +421 918 305 385

E-mail: dunajskastreda@izpi.sk

OBSAH/CONTENT

2	Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií	11 – 12	IZPI a jeho úloha vo vzdelávaní a poradenstve	22 – 23	Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2022	34	How to get closer to the EU with IZPI
4	Regionálne informačno-poradenské pracoviská Regional information and advisory offices	13	IZPI a medzinárodné projekty	24	The Agricultural Knowledge and Innovation Institute and its role in promoting rural development	35	Cooperate with us
5	Obsah Content	14 – 15	IZPI a podpora rozvoja vidieka	25 – 26	Who are the main AKIS actors in Slovakia?	36	Enjoy our conference services while unwinding in our hotel
6 – 7	Čarovný vidiek Slovenska Magical Countryside of Slovakia	16 – 17	Načerpajte nové informácie v našej špecializovanej knižnici	27 – 28	IZPI and its role in education and advising	37	Training centre in Lučenec
8	Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií a jeho úloha pri podpore rozvoja vidieka	18	IZPI a služby v oblasti IKT a tlače	29	IZPI and international projects	38	Rural development programme SR 2014 – 2022
9 – 10	Kto sú hlavní aktéri AKIS na Slovensku?	18	Ako byť bližšie k EÚ prostredníctvom IZPI	30 – 31	IZPI and rural development support	40 – 141	Čarovný vidiek Slovenska – fotografie Magical Countryside of Slovakia – photographs
		19	Spolupracujte s nami	32 – 33	Explore our specialist library for more information	142 – 143	Autori Authors
		20	Oddýchnite si v našom hoteli a využite naše konferenčné služby	34	IZPI in the fields of information technology and printing		
		21	Školiace stredisko Lučenec				

ČAROVNÝ VIDIEK SLOVENSKA

Vážení čitatelia,

vidiek so svojou rozmanitosťou, bohatstvom a potenciálom je kľúčovou súčasťou našej krajiny. Sú to práve vidiecke oblasti, ktoré sú známe silnou poľnohospodárskou tradíciou. V Inštitúte znalostného pôdohospodárstva a inovácií (IZPI) sme si plne vedomí jeho dôležitosti a hodnoty.

IZPI vznikol dňa 1. 1. 2023 v zmysle rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR) začlenením úloh a činností štátneho podniku Agroinštitút Nitra do štátnej príspevkovej organizácie Agentúry pre rozvoj vidieka a ďalšou zmenou organizačnej štruktúry a názvu Agentúry pre rozvoj vidieka na Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií (IZPI). IZPI sídli v historickej Nitre, v regióne so silným zastúpením poľnohospodárstva. Naším cieľom je, aby „Čarovný vidiek Slovenska“ nebol len názvom tejto knihy, ale aj víziou, ktorú chce IZPI zrealizovať a priniesť každému, s kým v rámci svojej každodennej činnosti spolupracuje. Od malých farmárov po veľké agropodniky, od študentov po vedcov, od miestnych komunít až po rezortné inštitúcie a tvorcov politík. IZPI chce otvoriť dvere k novým príležitostiam a spolupráci všade tam, kde sa znalosti stretávajú s praktickým využitím a kde inovácie nie sú len abstraktným a neuchopiteľným pojmom, ale každodennou realitou.

Na nasledujúcich stranách sa preto dozvieme, ako konkrétne IZPI ako rezortná príspevková inštitúcia MPRV SR podporuje vidiek a lokálne komunity a ako sa prostredníctvom svojich činností a podporných služieb snaží pomôcť formovať budúcnosť vidieka. V knihe tiež spoločne nahliadneme na úspešne zrealizované projekty, ktoré boli financované v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022. Keďže slovenský vidiek je krásnym miestom, jeho jedinečnosť je v knižke, ktorú držíte práve v rukách, zachytená prostredníctvom dychberúcich fotografií. Okrem bohatej obrazovej časti, ktorá má upriamiť pozornosť na krásy vidieka, chceme zároveň upriamiť vašu pozornosť aj na rozsah aktivít a činností, s ktorými vám IZPI môže reálne pomôcť. Či už ste mladý začínajúci farmár, ktorý sa potrebuje zorientovať v komplexnom svete pôdohospodárstva, človek vyhľadávajúci pôdohospodárske vzdelávanie, obyvateľ vidieka,

akademik, výskumník či inovátor, alebo etablovaný farmár s otvorenou myslou, ktorý chce odovzdávať svoje skúsenosti ďalej. Prípadne predstaviteľ samosprávy, rezortnej inštitúcie, komory, zväzu, združenia alebo bežný občan so záujmom o rozvoj pôdohospodárstva a vidieka. Našou úlohou je prepájať navzájom existujúce znalosti a ľudí. Našou víziou je priniesť reálnu podporu vidieka. Veríme, že našim pôsobením v sektore pôdohospodárstva prinesieme systematickú spoluprácu, vzájomnú výmenu skúseností, cezhraničnú spoluprácu AKIS systémov (Agricultural Knowledge and Innovation Systems), užitočné kurzy, školenia a vzdelávacie aktivity a vytvoríme tak podmienky na úspešnú implementáciu Strategického plánu Spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Pri realizácii všetkých našich aktivít nechceme byť nedobytnou inštitúciou. Chceme byť blízko vás a podieľať sa na rozvoji komunít, inovatívnych riešení, nášho poľnohospodárskeho regiónu a slovenského vidieka ako takého. Zároveň si uvedomujeme ťažkosti, s ktorými sa denne stretáva agrosektor a vidiecke komunity. Napriek tejto neľahkej situácii je to práve poľnohospodársky sektor, ktorý nám denne prináša na stôl taký prepotrebný chlieb. Sme odhodlaní prispieť aspoň malým zrnkom k zlepšeniu tejto situácie a sme ochotní počúvať reálne potreby vidieka. V tejto súvislosti vás chceme poprosiť a naviesť na úzku spoluprácu s nami. Ak vám napadne počas čítania tejto publikácie prienik spolupráce IZPI a vašej inštitúcie, neváhajte nás kontaktovať. Kontaktné údaje na nás nájdete na stránke www.izpi.sk alebo nás môžete kontaktovať prostredníctvom našich sociálnych sietí (Facebook, LinkedIn, Instagram).

Ponorte sa s nami na nasledujúcich stránkach do sveta, kde každý deň je príležitosťou na rast, objavovanie a tvorbu čarovného vidieka, ktorý je nielen naším domovom, ale aj priestorom neustáleho zlepšovania, inovácií a rastu. S touto knihou vám chceme priniesť inšpiráciu a poznatky, ktoré vám pomôžu lepšie porozumieť a oceniť výzvy a príležitosti spojené s vidieckym životom. Chceme vás povzbudiť, aby ste sa zapojili do procesu rozvoja vidieka a prispeli svojimi nápadmi k jeho prosperite.

MAGICAL COUNTRYSIDE OF SLOVAKIA

Dear Readers,

the countryside, with its diversity, wealth, and potential, is a vital component of our country. Rural areas are known for their rich agricultural heritage. The Agricultural Knowledge and Innovation Institute (IZPI) recognises its significance and value.

IZPI was established on 1 January 2023 in accordance with the decision of the Ministry of Agriculture and Rural Development of the Slovak Republic (MPRV SR) by incorporating the tasks and activities of the state enterprise Agroinštitút Nitra into the state contributory organisation Agency for Rural Development. The Agency for Rural Development then changed its name and organisational structure to become the Agricultural Knowledge and Innovation Institute (IZPI). IZPI is located in the centre of historic Nitra, in a region that has long been an important agricultural hub. Our goal is that the “Magical Countryside of Slovakia” is not just the title of this book but also the vision that IZPI wishes to realise and share with everyone with whom it collaborates in its everyday activities. Everyone from individual farmers to large agribusinesses, from students to scientists, and from communities to line ministries and policymakers, IZPI aims to create new opportunities and foster cooperation wherever knowledge meets practical application, transforming innovation from an elusive and abstract concept into an everyday reality.

On the following pages, you will learn how IZPI, as a departmental contributory institution of the Ministry of Agriculture and Rural Development, supports the countryside and local communities, as well as how it tries to shape the countryside's future through its activities and support services. In the book, we will also look at successfully implemented initiatives supported by the Rural Development Programme (SR) 2014 – 2022. Breathtaking images in this book depict the distinctiveness of the Slovak countryside, which is a beautiful place. We aim to draw your attention to the diverse range of activities that IZPI can actually assist you with, in addition to the extensive photo section that highlights the beauty of the countryside. It does not matter if you are a novice farmer just starting in the complex world of farming, an individual looking for farm education, a resident of

the countryside, an academic, a researcher, an innovator, or a seasoned, open-minded farmer eager to share what you've learned. Alternatively, you could be a representative from a municipality, a departmental institution, a chamber, a union, an association, or just an ordinary citizen with an interest in agricultural and rural development. Our mission is to connect existing knowledge and individuals. Our objective is to provide actual assistance to rural communities. We believe that our work in agriculture will result in systematic cooperation, mutual experience exchange, cross-border cooperation of AKIS systems (Agricultural Knowledge and Innovation Systems), helpful courses, training, and educational activities, thereby creating the conditions for the successful implementation of the Common Agricultural Policy's Strategic Plan.

We do not aim to be an impregnable institution in the execution of all of our operations. We wish to be near you and contribute to the growth of communities, creative solutions, in our agricultural region, and the Slovak countryside as a whole. At the same time, we recognise the challenges that the agricultural sector and rural communities face daily. Despite the challenging circumstances, the agricultural sector provides much-needed bread to our tables every day. We are ready to hear the genuine concerns of the rural areas and are committed to do everything we can to help improve the situation. In this context, we would like to invite and encourage you to collaborate closely with us. If you come up with an idea for a collaboration between IZPI and your institution while reading this book, please contact us. You can reach us through our social media accounts on Facebook, LinkedIn, and Instagram, or by visiting www.izpi.sk.

In the pages that follow, we invite you to enter a world where every day presents a chance for development, exploration, and the creation of a magical rural landscape that serves as both our home and a hub for innovation, growth, and progress. We hope that this book will provide you with inspiration and insights to help you better understand and appreciate the challenges and opportunities that come with living in rural areas. We strongly encourage you to participate in the rural development process and share your ideas for its success.

INŠTITÚT ZNALOSTNÉHO PÔDOHOSPODÁRSTVA A INOVÁCIÍ A JEHO ÚLOHA PRI PODPORE ROZVOJA VIDIEKA

Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií (ďalej len IZPI) vznikol dňa 1. 1. 2023 v zmysle rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 8570/2022-250 začlenením Agroinštitútu Nitra, štátny podnik, do štátnej príspevkovej organizácie Agentúra pre rozvoj vidieka a zmenou názvu „Agentúra pre rozvoj vidieka“ na „Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií“. IZPI je príspevková organizácia zriadená Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (ďalej len MPRV SR).

Dôvodom a cieľom zlúčenia týchto dvoch vzdelávacích inštitúcií v gescii MPRV SR bolo zefektívniť a zrýchliť zavádzanie inovácií a digitalizácie do pôdohospodárskej praxe, podporiť vzdelávanie a posilniť piliere Pôdohospodárskeho znalostného a inovačného systému – AKIS (akronym: Agricultural Knowledge and Innovation Systems). K naplneniu týchto cieľov smeruje IZPI prostredníctvom realizácie svojich činností.

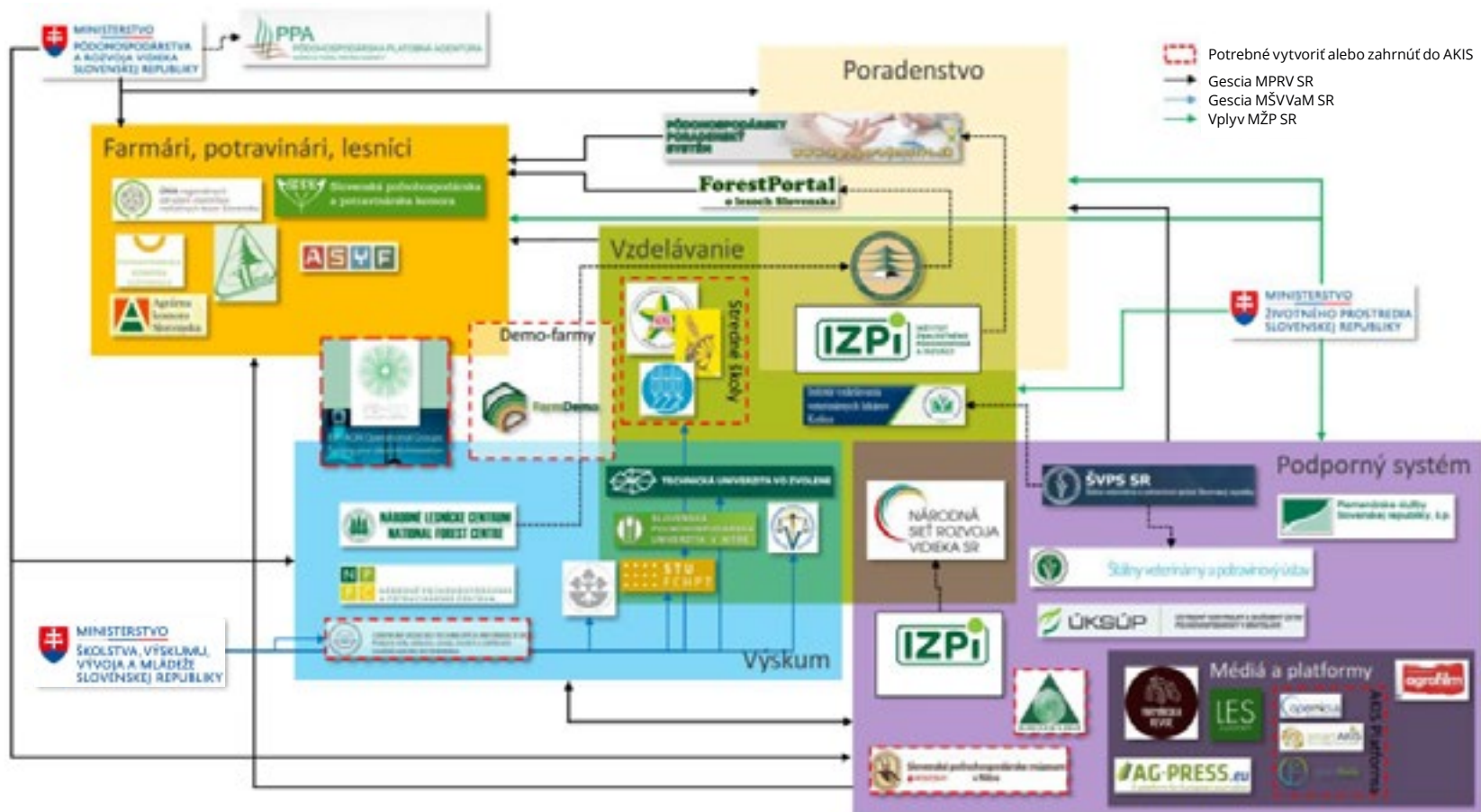
IZPI a podpora spolupráce, výmeny znalostí a inovácií

Veľmi dôležitou úlohou IZPI je implementácia AKIS na Slovensku. Aj napriek abstraktnosti tohto pojmu a nízkemu povedomiu u verejnosti sú to práve znalosti a inovácie, ktoré pomáhajú farmárom, lesníkom a vidieckym komunitám čeliť súčasným a budúcim výzvam. Či už ide o skorú reakciu na klimatické zmeny, digitalizáciu, sociálno-ekonomické problémy alebo iné globálne výzvy.

IZPI zohráva kľúčovú úlohu v koordinácii rôznych aktérov a organizácií zapojených do AKIS, akými sú napríklad **výskumné inštitúcie, univerzity, farmári a lesníci a ich združujúce organizácie (komory, zväzy, únie, združenia), pôdohospodárski poradcovia, agropotravinárske podniky a verejné orgány**. Cieľom tejto činnosti je zabezpečiť efektívnu spoluprácu a výmenu pôdohospodárskych znalostí a inovácií a prenos aktuálnych poznatkov medzi všetkých aktérov dotknutého systému.

KTO SÚ HLAVNÍ AKTÉRI AKIS* NA SLOVENSKU?

AKIS má kľúčový vplyv aj na rozvoj vidieka. Každý, kto vytvára a využíva znalosti, je súčasťou systému AKIS: napr. už spomínaní farmári, lesníci, poradcovia, výskumníci, vidiecke siete, národné a regionálne orgány, podnikatelia, vzdelávacie inštitúcie, spotrebiteľia, obyvatelia, médiá... Tri základné piliere AKIS-u tvoria: pôdohospodárski poradcovia, výskumníci a Národná sieť rozvoja vidieka. Vidiek závisí od poľnohospodárstva, lesníctva, rybného hospodárstva a iných prírodných zdrojov na udržanie života. AKIS prispieva k rozvoju vidieka tým, že poskytuje znalosti, inovácie a technológie, ktoré môžu podporiť udržateľný rozvoj týchto odvetví a zlepšenie kvality života vo vidieckych oblastiach.

Vybudovanie fungujúcej štruktúry AKIS v SR koordinuje Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a implementuje Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií. Ku konkrétnym úlohám v tejto oblasti patrí aj organizácia AKIS Riadiaceho výboru na národnej úrovni, ktorý na pravidelnej báze prostredníctvom fyzických a online stretnutí spája názory najdôležitejších aktérov pôdohospodárstva na Slovensku, a tiež vytváranie pracovných podskupín v rámci AKIS Riadiaceho výboru na podporu hľadania riešení akútnych problémov v agrosektore. Medzi ďalšie činnosti patrí podieľanie sa na tvorbe databázy a samostatnej webovej platformy AKIS; tvorba databázy „Demonštračné farmy“ – nová databáza na získanie praktických skúseností; šírenie informácií o možných schémach, ako sú misie a partnerstvá programu Horizont Európa;

aktívny networking a spájanie aktérov v pôdohospodárstve a inováciách; nadnárodná spolupráca a výmena know-how a dobrej praxe v budovaní AKIS-u (Estónsko, Česká republika, Maďarsko, Rakúsko); propagačné aktivity na zvýšenie povedomia o AKIS-e na Slovensku (na podujatiach ako Celoslovenské dni poľa, Agrokomplex...); organizácia tematicky ladených workshopov, konferencií, návštev a pod.

Chcete sa o AKIS-e dozvedieť viac? Naskenujte QR kód a pozrite si krátke video.

Do vytvárania plne fungujúceho systému AKIS na Slovensku je potrebné aktívne zapojiť široký okruh aktérov v rámci agrosektora, preto sa v rámci bilaterálnych stretnutí snažíme o aktívny networking a identifikovanie všetkých relevantných potrieb. Kontaktujte nás, radi sa s vami stretneme!

IZPI A JEHO ÚLOHA VO VZDELÁVANÍ A V PORADENSTVE

IZPI poskytuje široké portfólio služieb najmä v oblasti ďalšieho odborného a celoživotného vzdelávania pre široký okruh pracovníkov agrosektora, ďalej zabezpečuje odbornú prípravu a certifikáciu pôdohospodárskych poradcov, realizuje projekty na národnej a medzinárodnej úrovni, vo svojom zameraní nadväzuje na odborné činnosti, ktoré do 31. 12. 2022 realizoval Agroinštitút Nitra, štátny podnik.

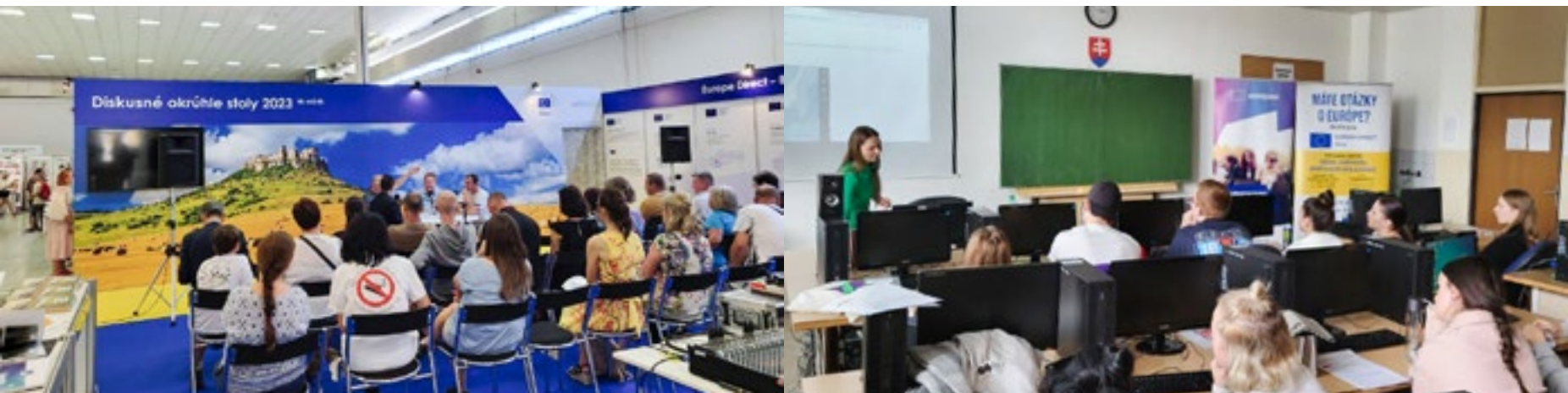
Rezortnú koncepciu a zábery ďalšieho vzdelávania rozpracováva do konkrétnych vzdelávacích programov, modulov a projektov, ktoré realizuje formou akreditovaných kurzov, seminárov, konferencií, videí, e-learningu a pod. Pri realizácii niektorých vzdelávacích aktivít spolupracuje s organizáciami a inštitúciami pôsobiacimi v rámci agrozozortu, napríklad Agrárnou komorou Slovenska, združením mladých farmárov ASYF a pod.

V súčasnosti má platné akreditácie Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR na vzdelávacie programy týkajúce sa prevádzkovania liehovarníckeho závodu na pestovateľské pálenie ovocia; práce s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami; pestovania a spracovania liečivých rastlín; práce s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie; základov podnikania a podporných opatrení v agrosektore; ošetrovania ošipáných; začínajúcich včelárov. IZPI má tiež platné poverenia MPRV SR súvisiace s odbornou spôsobilosťou v oblasti

prípravkov na ochranu rastlín s celoštátnou platnosťou; oprávnenia vydané Ministerstvom vnútra SR týkajúce sa ochrany pred požiarmi; oprávnenia vydané Národným inšpektorátom práce Košice na vykonávanie výchovy a vzdelávania v oblasti ochrany práce.

V rámci celoživotného vzdelávania realizuje IZPI aj ďalšie odborné vzdelávanie podľa aktuálnych potrieb, predovšetkým pracovníkov v agrosektore. V súčasnosti má v ponuke vzdelávanie na tému pozemkové spoločenstvá, fytotherapia, odpady, školenie vodohospodárov, ochrana ovzdušia, smart technológie. Vzdelávanie je realizované prezenčnou formou aj online. Online formu absolvovania vybraných vzdelávacích aktivít uľahčuje e-learningová platforma.

Členské štáty EÚ boli v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003 povinné od 1. januára 2007 zriadiť poradenský systém pre pôdohospodárov – Pôdohospodársky poradenský systém (ďalej len PPS). PPS je definovaný ako systém poradenských služieb pre poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo, ktorým sa zabezpečuje prenos výsledkov vedy a výskumu do praxe s cieľom zlepšiť hospodárenie poľnohospodárskych podnikov a podnikov lesného hospodárstva pri súčasnom dodržaní požiadaviek na trvalo udržateľné poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo.

V rámci Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 a tiež Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 bol na základe poverenia MPRV SR vzdelávaním a certifikáciou pôdohospodárskych poradcov poverený Agroinštitút Nitra, štátny podnik, (predchodca IZPI). Toto poverenie sa vzťahovalo na: zabezpečenie vzdelávania pôdohospodárskych poradcov za oblasť poľnohospodárstva, vydávanie certifikátu poradcom oprávneným poskytovať poradenské služby, spravovanie verejného portálu evidencie pôdohospodárskych poradcov a rozvoj informačného a komunikačného prostredia poradenského systému na získavanie, spracovanie a šírenie autorizovaných informačných zdrojov, odborne orientovaných databáz a informačných databázových systémov.

Centrálny register pôdohospodárskych poradcov je verejne dostupný na stránke www.agroporadenstvo.sk a tiež na stránke www.izpi.sk. Realizácia poradenských služieb v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 (ďalej len PRV) je zabezpečená v rámci podopatrenia 2.1 Poradenské služby zamerané na pomoc poľnohospodárom a obhospodarovateľom lesa, a to prostredníctvom výzvy vyhlásenej Pôdohospodárskou platobnou agentúrou, číslo výzvy 39/PRV/2019 a 71/PRV/2024. Prijemcom finančnej pomoci v rámci oboch výziev sú poskytovatelia poradenstva (certifikovaní poradcovia, organizácie združujúce certi-

fikovaných poradcov) a konečnými prijímateľmi pomoci sú aktívni pôdohospodári. V Centrálnom registri pôdohospodárskych poradcov SR je v súčasnosti (k 31. 3. 2024) 146 poradcov pre oblasť poľnohospodárstva a 38 poradcov pre oblasť lesného hospodárstva.

IZPI tiež zabezpečuje prevádzku informačného a komunikačného prostredia poradenského systému na získavanie, spracovanie a šírenie autorizovaných informačných zdrojov, odborne orientovaných databáz a informačných databázových systémov www.agroporadenstvo.sk, kde návštevníci nájdu vyše tritisíc príspevkov vo forme odborných článkov, legislatívnych noriem, predpisov či videí, zoradených podľa tém a oblastí. Na národnej úrovni realizuje IZPI projekty v rámci PRV, opatrenie 1 Prenos znalostí a informačné akcie. Vzdelávacie aktivity v rámci týchto projektov sú určené pre mladých farmárov žiadajúcich o projektovú alebo neprojektovú podporu, ktorí nemajú minimálne stredoškolské vzdelanie v oblasti poľnohospodárstva alebo veterinárstva a potrebujú si vzdelanie doplniť akreditovaným kurzom zameraným na poľnohospodárske podnikanie v oblasti živočíšnej alebo rastlinnej výroby. Ďalej sú vzdelávacie projekty určené pre podnikateľov v agrosektore na uplatňovanie systému ekoscém, dobrým životným podmienkam zvierat či digitalizácii v sektore poľnohospodárstva.

IZPI A MEDZINÁRODNÉ PROJEKTY

V oblasti medzinárodnej spolupráce sa IZPI zapája do projektov programu Erasmus+ a Horizont 2020 a pripravuje tiež projektové zámery do programu Horizont Európa. Spolupracuje s partnermi v rámci celej Európy. Cieľom je zabezpečiť transfer informácií, vedomostí a výmenu skúseností medzi partnerskými krajinami v súlade s politikou agrozozoru. Vytváranie nových partnerstiev v rámci medzinárodnej spolupráce prebieha dlhodobo, partneri spolu pravidelne komunikujú, či už online, alebo osobne na koordinačných stretnutiach, vždy v niektorej z partnerských krajín. Výsledky, závery alebo e-learningové platformy sú verejne prístupné odborníkom aj laickej verejnosti na našej stránke v časti medzinárodné projekty.

Z úspešne zrealizovaných medzinárodných projektov možno spomenúť napr. projekt

Spiritualist (získanie informácií v oblasti hydroponického poľnohospodárstva), projekt BeePro (poskytnutie súhrnnej správy o situácii vo včelárstve v rámci partnerských krajín), projekt Fastool (riešenia pre riadenie ľudských zdrojov v systéme poľnohospodárskych poradenských systémov) a projekt Captivate (vytvorenie hodnotiaceho a vzdelávacieho systému pre farmárov, aby sa nové požiadavky Spoločnej poľnohospodárskej politiky efektívne prepojili s inovatívnymi osvedčenými postupmi ekologického riadenia pre lepšie využívanie podpôr, zlepšenie efektívnosti výroby a ochrany prírodného prostredia).

Hľadáte overeného a stabilného partnera do národného alebo medzinárodného projektu so zameraním na pôdohospodárstvo a pridružené témy? Obráťte sa na nás.

IZPI A PODPORA ROZVOJA VIDIEKA

IZPI je zároveň hostiteľskou organizáciou Národnej siete rozvoja vidieka SR (ďalej len NSRV SR). Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore a rozvoji vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) čl. 54 je každý členský štát povinný zriadiť národnú vidiecku sieť, ktorá spája organizácie a správne orgány podieľajúce sa na rozvoji vidieka. Štruktúra a jednotka NSRV SR ako výkonný prvok siete sú definované v kapitole 17.2 Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022. NSRV SR pozostáva z centrálnej jednotky NSRV SR a deviatich regionálnych informačno-poradenských pracovísk. Ich úlohou je zabezpečovanie koordinačnej činnosti v oblasti pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, poskytovanie poradenstva a informácií pre beneficiarov, žiadateľov o nenávratný finančný príspevok a prijímateľov nenávratného finančného príspevku

z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 pri aktuálne vyhlásených výzvach, štatistická činnosť, zber dát a informácií a organizovanie školení a seminárov, činnosti súvisiace s informovaním o Strategickom pláne Spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023 – 2027 a ďalších úloh v zmysle rozhodnutia Centrálnej jednotky Národnej siete rozvoja vidieka SR.

Ciele a činnosti siete sú určené v kapitole 17.3 Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022, pričom hlavnými cieľmi sú zvyšovanie účasti zainteresovaných strán na vykonávaní rozvoja vidieka; zlepšenie kvality vykonávania PRV; informovanie širšej verejnosti a potenciálnych prijímateľov o politike rozvoja vidieka; podpora inovácií v oblasti poľnohospodárstva, výroby potravín, lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach.

Prostredníctvom NSRV SR vykonáva IZPI činnosti štátnej a rezortnej politiky v oblasti pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, poskytuje poradenstvo k rozvoju vidieka, má zastúpenie na odborných zasadnutiach, konferenciách a ďalších aktivitách zameraných na pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka. Tiež napomáha zoskupovaniu organizácií zapojených do podpory rozvoja vidieka a poľnohospodárstva.

Do kompetencie siete patrí aj výmena skúseností s implementáciou PRV a iných operačných programov prispievajúcich k rozvoju vidieka; propagácia informácií týkajúcich sa PRV a komunikačné činnosti zamerané na širšiu verejnosť či zber príkladov dobrej praxe – projektov úspešne implementovaných s podporou PRV. Za úlohu má zber, monitoring, hodnotenie údajov v oblasti rozvoja vidieka a ďalšie spoločné využívanie a šírenie zistení z monitorovania a hodnotenia.

V neposlednom rade plní NSRV SR úlohu kontaktného bodu v rámci aktivít LEADER/CLLD pre miestne akčné skupiny (ďalej len MAS) a pre všetkých vidieckych partnerov a potenciálnych žiadateľov, poskytuje odbornú prípravu a pomáha tvoriť siete pre MAS a predstavuje najmä technickú pomoc pre spoluprácu medzi územnými celkami a pre nadnárodnú spoluprácu, čím uľahčuje spoluprácu medzi MAS.

NSRV SR priamo spolupracuje s MPRV SR, napríklad aj poskytovaním spätnej väzby riadiacemu orgánu a iným štátnym inštitúciám a zodpovedným orgánom vo vzťahu k politike rozvoja vidieka. Je partnerom Európskej siete spoločnej poľnohospodárskej politiky a zabezpečuje účasť na jej činnostiach. Národnú a nadnárodnú spoluprácu podporuje formou konferencií, diskusií, študijných výmenných návštev/pobytov, účasti na zasadnutiach príslušných orgánov Európskej komisie a pod.

NAČERPajte NOVÉ INFORMÁCIE V NAŠEJ ŠPECIALIZOVANEJ KNIŽNICI

V činnosti IZPI má dôležité zastúpenie oblasť medzinárodnej spolupráce v oblasti vedecko-technických informácií vo vzťahu k Organizácii Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo (ďalej len FAO). Realizácia niektorých záväzkov, ktoré na seba SR prebrala spolu s členstvom vo FAO, bola prenesená práve na Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií v Nitre. IZPI zabezpečuje plnenie úloh v oblasti vedecko-technických informácií prevádzkovaním Depozitnej knižnice FAO a manažmentom slovenských príspevkov do medzinárodnej bibliografickej databázy pod názvom AGRIS. Aktivita oboch pracovísk spadajú do odborného-technických kapitol Programu FAO, ktoré sa SR zaviazala podporovať a rozvíjať. Tieto dve unikátne pracoviská zastrešuje IZPI pod gesciou MPRV SR.

Depozitná knižnica FAO je špecializované knižnično-informačné pracovisko so zameraním na výživu, potravinárstvo, poľnohospodárstvo a lesníctvo. IZPI prostredníctvom depozitnej knižnice FAO získava a zabezpečuje spracovanie nadobudnutých

knižničných dokumentov, edícií prírastkového zoznamu publikácií FAO, zastrešuje výpožičné služby, výmenu dokumentov a poskytuje informačné a propagačné služby. Cieľová skupina, pre ktorú sú určené výstupy a služby, sú členské krajiny FAO, národná a medzinárodná pôdohospodárska komunita, vedeckovýskumná základňa rezortu, akademické inštitúcie, profesijné zväzy a združenia, poradcovia, študenti. Fond knižnice je spracovaný elektronicky a tvorí bázu dát, ktorá je súčasťou integrovaného informačného systému rezortu pôdohospodárstva AGROKATALÓG. Základným poslaním knižnice je získavať, uchovávať a sprístupňovať verejnosti publikácie FAO, odborné monografie, periodiká a multimédiá v určenom profile. Tieto sa okrem aktuálneho vývoja v oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva venujú širokému spektru ďalších sprievodných tém.

Návštevníci knižnice majú okrem možnosti prezenčného štúdia fondov aj prístup k FAO online informačným zdrojom prostredníctvom verejných internetových staníc.

FAO buduje AGRIS od roku 1974 na uľahčenie výmeny informácií. Tento informačný systém obsahuje v súčasnosti milióny záznamov, špecificky orientovaných na všetky oblasti pôdohospodárstva, t. j. rastlinnú a živočíšnu výrobu, ochranu rastlín, zdravotný stav zvierat, spracovanie primárnych poľnohospodárskych produktov, lesníctvo, rybárstvo, mechanizáciu, životné prostredie vo vzťahu k pôdohospodárstvu, potravinárstvo a výživu, poľnohospodársku ekonomiku, rozvoj vidieka, riadenie, legislatívu, informatiku, vzdelávanie a poradenstvo.

Do tohto kooperatívneho systému prispievajú účastnícke krajiny záznamami z primárnych dokumentov publikovaných v rámci ich krajiny a spätne získavajú informácie z ostatných účastníckych krajín. AGRIS zhromažďuje bibliografické záznamy z takých dokumentov, ako sú časopisy, knihy, výskumné správy, dizertácie a vedecké zborníky. Sieť AGRIS je komunita organizácií, ktoré zbierajú informácie o potravinárskej a poľnohospodárskej literatúre svojej krajiny

a prispievajú tak do centrálnej bázy dát. Sieť AGRIS tvoria krajinské centrá (Národné centrá AGRIS) – organizácie, ktoré fungujú ako ústredné body pre AGRIS na úrovni krajiny (pre SR je to IZPI) alebo regiónu a poskytovatelia údajov, ktorí prispievajú do AGRIS odosielaním metaúdajov prostredníctvom e-mailu, prostredníctvom inštitucionálneho panela AGRIS alebo vystavením metaúdajov prostredníctvom koncových bodov OAI-PMH. Poskytovatelia sú výskumné ústavy, akademické inštitúcie, vydavateľstvá, vládne organizácie, rozvojové programy, medzinárodné a národné organizácie.

Prínos Národného strediska AGRIS v oblasti poskytovania údajov do databázy AGRIS za SR bol ohodnotený udelením ocenenia „Pečať uznania pre aktívneho poskytovateľa dát roka 2024“.

Ak hľadáte miesto na štúdium, oddych či načerpanie nových informácií, radi vás privítame v našej unikátnej knižnici v budove IZPI v Nitre na prízemí.

IZPI A SLUŽBY V OBLASTI IKT A TLAČE

IZPI tiež zabezpečuje spojenie rezortu pôdohospodárstva s národným a medzinárodným prostredím prostredníctvom informačných služieb a technológií, predovšetkým tvorbou, prevádzkou a aktualizáciou internetových stránok rezortu pôdohospodárstva a špecializovanej štátnej správy: www.land.gov.sk, www.agroforum.sk, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave, stránok Značka kvality, Politika kvality, Školské ovocie.

Ďalšou oblasťou činnosti je tvorba webových stránok, webových aplikácií a informačných systémov s napojením na Ústredný portál verejnej správy s použitím elektronického občianskeho preukazu (eID). Cieľom tvorby webov je splniť všetky zámery zadávateľa od tvorby novej stránky po prerobenie a modernizáciu už existujúcich nástrojov. Kvalitne, správne a efektívne naprogramované stránky a online aplikácie poskytujú

dôležitú funkcionálnosť, bez ktorej je používateľská skúsenosť oklieštená. Samozrejmosťou je responzívny dizajn internetových stránok, ktorý je flexibilný, zabezpečí dostupnosť stránky a prispôbenie veľkosti objektov, písma aj obrázkov zariadeniam, na ktorých si ich návštevníci stránky prezerajú (mobilný telefón, tablet, laptop, smart-phone alebo bežný počítač). Stránky sú programované v jazyku PHP a prehľadné, ľahko spracovateľné databázy sú budované v MySQL.

IZPI tiež poskytuje služby veľkoformátovej tlače, t. j. tlač posterov, plagátov, architektonických, inžinierskych, stavebných a strojárskych návrhov s kvalitou čiar a fotografií s plynulými odťienmi, hladkými prechodmi farieb a dokonalou fotografickou kvalitou. Rovnako poskytuje možnosť prípravy grafických návrhov v grafickom štúdiu, ako aj možnosť tlače z prinesených návrhov.

AKO BYŤ BLIŽŠIE K EÚ PROSTREDNÍCTVOM IZPI

IZPI je zároveň hostiteľskou organizáciou informačného centra EUROPE DIRECT Nitra (ďalej len ED Nitra) od roku 2009 (predtým bol hostiteľskou organizáciou Agroinštitút Nitra, štátny podnik). ED Nitra patrí priamo pod gesciu Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku a úzko spolupracuje aj s Kanceláriou Európskeho parlamentu na Slovensku a ďalšími európskymi sieťami a organizáciami na regionálnej a lokálnej úrovni. Základnou úlohou centra ED Nitra je priblížiť Európsku úniu (ďalej len EÚ) občanom a rôznym cieľovým skupinám na území Nitrianskeho kraja, uľahčiť im účasť na diskusiách o budúcnosti EÚ a poskytnúť im odpovede

na otázky týkajúce sa politik, programov a priorít EÚ. Okrem informačných aktivít zabezpečuje aj širokú škálu bezplatných komunikačných aktivít na miestnej a regionálnej úrovni. Komunikačné činnosti informačného centra EUROPE DIRECT Nitra súvisia nielen s pôsobnosťou hostiteľskej organizácie – IZPI v poľnohospodárskej oblasti, ale aj s prioritami Európskej komisie, ako sú mediálna gramotnosť a dezinformácie, Európska zelená dohoda, Spoločná poľnohospodárska politika, šírenie informácií o možnostiach práce a života v krajinách EÚ a Európskeho hospodárskeho spoločenstva a pod.

SPOLUPRACUJTE S NAMI

IZPI tiež spolupracuje s mnohými organizáciami v rezorte pôdohospodárstva a rozvoja vidieka aj mimo rezortu. Našími dlhoročnými partnermi sú Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky, Slovenský pozemkový fond, Pôdohospodárska platobná agentúra, pracoviská vedy a výskumu, univerzity, stredné odborné školy, profesijné komory, zväzy a združenia či mimovládne organizácie.

IZPI je členom Asociácie inštitúcií vzdelávania dospelých SR, Európskej asociácie vzdelávania dospelých, Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory,

Vidieckeho parlamentu, členom Slovenskej asociácie knižníc a členom medzinárodnej siete knižníc AGLINET, Zväzu hotelov a reštaurácií na Slovensku a Nitrianskej organizácie cestovného ruchu, strategickým partnerom Bioeconomy Clustra. Od jesene 2023 je IZPI zároveň členom EUFRAS-u – Európskeho fóra pre poľnohospodárstvo a poradenské služby, ktoré združuje organizácie zastrešujúce poradcov a poradenské služby v pôdohospodárstve naprieč Európou. Kľúčom úspechu je vzájomná spolupráca. Vidíte prieniky spolupráce vašej inštitúcie s IZPI? Neváhajte nás kontaktovať.

ODDÝCHNITE SI V NAŠOM HOTELI A VYUŽITE NAŠE KONFERENČNÉ SLUŽBY

Portfólio služieb IZPI dopĺňajú hotelové a konferenčné služby hotela Agroinštitút, kde hlavným poslaním hotela je nielen poskytovať ubytovacie, stravovacie a doplnkové služby v najlepšej možnej kvalite, ale aj spríjemniť pobyt našim hosťom, poskytnúť im kompletné služby s kvalitným ubytovaním a vynikajúcou kuchyňou, postarať sa o ich bezpečnosť a pohodlie.

Hotel poskytuje ubytovanie v komfortných, pohodlne zariadených jednolôžkových, dvojlôžkových izbách a apartmánach pre rodinnú, individuálnu a firemnú klientelu s celkovou kapacitou 64 lôžok. V cene ubytovania sú zahrnuté raňajky, neobmedzené a bezplatné pripojenie na internet. Izby sú vybavené kúpeľňou, chladničkou, TV, telefónom a prípojkou na internet, a tak zabezpečia komfort a nerušený pobyt. Stravovanie hostí zabezpečuje hotelová reštaurácia, ktorá prináša pestrú ponuku domácich špecialít a tradičné jedlá slovenskej kuchyne. Šálka dobrej kávy alebo čaju v príjemnom prostredí kaviarne nielen príjemne chutí, ale aj naladí na pozitívne myšlienky. Počas pobytu je k dispozícii bezplatné parkovanie.

Hotel je situovaný v tichom a peknom prostredí v blízkosti Národného výstaviska Agrokomplex v mestskej časti Nitra-Chrenová s krásnym výhľadom na Nitru, Zobor a okolie. Je vzdialený len niekoľko minút pešou chôdzou od centra mesta.

Ponuku hotelových izieb s možnosťou ich rezervácie nájdete na webovej stránke IZPI. Vďaka dlhoročným skúsenostiam s organizovaním kongresov je hotel Agroinštitút ideálnym miestom pre firemné akcie alebo eventy, prezentácie pre klientov, školenia, semináre, porady, konferencie a firemné podujatia. V našich priestoroch nájdete miestnosti vybavené modernou didaktickou technikou rôznej veľkosti od malých sál pre 20 osôb cez stredné s kapacitou do maximálne 100 osôb až po kongresovú sálu s divadelným sedením, ktorá má k dispozícii kapacitu pre 220 osôb. Pracovníci konferenčných služieb ochotne zabezpečia kompletné vybavenie modernou didaktickou technikou podľa požiadaviek klienta vrátane online formy, záznamov, prípadne videí. Viac informácií o možnostiach rezervácie konferenčných priestorov nájdete na webovej stránke IZPI.

ŠKOLIACE STREDISKO LUČENEC

Školiace stredisko Lučenec slúži ako administratívna budova vo vlastníctve IZPI. Zariadenie patrí medzi významné regionálne strediská v oblasti Gemera a stredného Slovenska a nachádza sa v blízkosti centra mesta Lučenec. Na usporiadanie seminárov, školení, pracovných porád a obchodných jednaní sú k dispozícii tri miestnosti s kapacitou do 20 osôb, vybavené základnou didaktickou technikou a internetom.

Zariadenie poskytuje aj ubytovacie služby s celkovou kapacitou 15 lôžok v kategórii „Turistická ubytovňa“ v kvalitne zariadených dvojľôžkových izbách s vybavením WC, sprcha, TV, chladnička a pripojením na internet. Zariadenie tiež ponúka na prenájom kancelárske priestory s možnosťou pripojenia na internet.

Viac informácií o ubytovacích možnostiach, o prenájme konferenčných a kancelárskych priestorov a tiež kontaktné údaje Školiaceho strediska Lučenec nájdete na webovej stránke IZPI.

V prípade, že hľadáte podporu v oblasti rozvoja vidieka či stabilného partnera na spoluprácu alebo do medzinárodných projektov, chcete byť aktívnou súčasťou AKIS, resp. máte záujem využiť niektoré z našich kurzov alebo ponuku hotelových či kongresových služieb, neváhajte nás kontaktovať.

PROGRAM ROZVOJA VIDIEKA SR 2014 – 2022

MODERNIZÁCIA ZÁVLAHOVÉHO SYSTÉMU SKLENÍKA V PODHÁJSKEJ

Opatrenie 4 Investície do hmotného majetku/Podopatrenie 4.1 Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov/Oblasť 3. Zavlažovanie

Predmetom predkladaného projektu bola Modernizácia závlahového systému skleníka v Podhájskej s celkovou plochou 26 000 m². Pestovateľ s pomocou projektu urobil rekonštrukciu a modernizáciu závlahového systému skleníkového hospodárstva farmy, ktorej cieľom bolo zvýšiť celkovú výkonnosť a udržateľnosť poľnohospodárskeho podniku investovaním do inovatívnej technológie na špeciálnu rastlinnú výrobu. Projekt bol implementovaný s cieľom neustáleho napredovania a modernizácie farmy v nadväznosti na jej potreby.

ADAPTÁCIA PRIESTOROV ZA ÚČELOM VYTVORENIA EXPOZÍCIE TRADIČNEJ KULTÚRY OBCE POHRONSKÁ POLHORA

Opatrenie 7 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach/Podopatrenie 7.5 Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie

Rekonštrukciu objektu a adaptáciu priestorov s cieľom vytvorenia expozície tradičnej kultúry a života obce Pohronská Polhora sa dosiahlo doplnenie turistickej infraštruktúry daného územia na verejné využitie. Stavba v centre obce bola postavená koncom 19. storočia a jej zachovaním a novým využitím prispela obec k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a vytvoreniu priestorov na uchovanie hodnôt kultúrneho a historického významu pre ďalšie generácie.

INOVÁCIE V OBLASTI RASTLINNÝCH PRODUKTOV

Opatrenie 4 Investície do hmotného majetku/Podopatrenie 4.2/Oblasť 7B. Výroba kŕmnych zmesí a ostatné spracovanie alebo uvádzanie na trh neuvedené v predchádzajúcich bodoch, napr. spracovanie medu, spracovanie liečivých rastlín, osív a sadív a pod.

Agrodružstvu sa implementáciou projektu podarilo diverzifikovať podnikateľskú činnosť a začať vyrábať ekologické granulované krmivo pre hospodárske a spoločenské zvieratá. Zvýšilo tak svoju konkurencieschopnosť v oblasti spracovania poľnohospodárskych produktov, a to prostredníctvom zvyšovania pridanej hodnoty vlastnej produkcie, rozšírením zdrojov príjmov spoločnosti, zvýšením efektívnosti a produktivity práce a zvýšením zamestnanosti.

VČELNICA – ZDRAVÝ MED OD MIESTNEHO VČELÁRA

Opatrenie 6 Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti/Podopatrenie 6.1 Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov

Beneficiant realizoval projekt so zámerom stať sa samostatným, aktívnym a úspešným včelárom – mladým poľnohospodárom. Na založenie vlastného chovu včiel bolo potrebné zabezpečenie materiálno-technického zázemia prostredníctvom nákupu včelárskych pomôcok z paušálnej platby. Trvalým chovom 170 včelstiev zabezpečil farmár diverzifikáciu nektárovej znášky, čím predišiel veľkým úhynom a zabezpečil rôznu znášku, a teda aj rôzne druhy medu.

THE AGRICULTURAL KNOWLEDGE AND INNOVATION INSTITUTE AND ITS ROLE IN PROMOTING RURAL DEVELOPMENT

The Agricultural Knowledge and Innovation Institute (IZPI) was established on 1 January 2023 in accordance with the decision of the Ministry of Agriculture and Rural Development of the Slovak Republic No. 8570/2022-250 by incorporating the state enterprise Agroinštitút Nitra into the state contributory organisation Agency for Rural Development and changing the name of the Agency for Rural Development to the Agricultural Knowledge and Innovation Institute (IZPI). The Ministry of Agriculture and Rural Development of the Slovak Republic established IZPI as a contributory organisation.

The Ministry of Agriculture and Rural Development merged these two institutions to enhance and speed up the incorporation of innovation and digitalisation into agricultural practice, promote education, and strengthen the foundations of the Agricultural Knowledge and Innovation System (AKIS). These are the goals that IZPI is working towards with all of its initiatives.

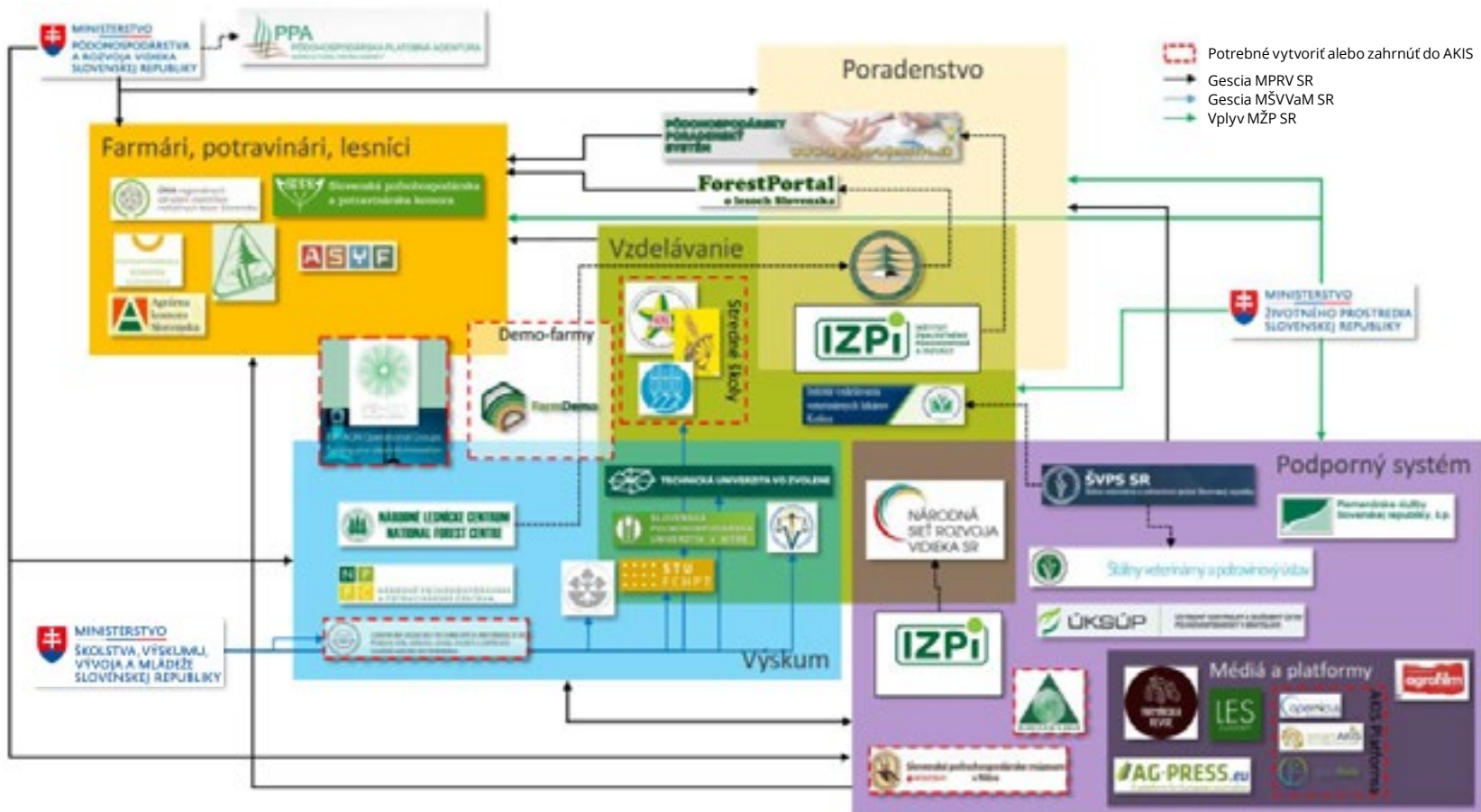
IZPI promotes cooperation, knowledge exchange and innovation

The implementation of AKIS in Slovakia is an important assignment for IZPI. Even though the concept is abstract and public awareness is low, farmers, foresters, and rural communities rely on knowledge and innovation to tackle present and future difficulties. It could be an early reaction to climate change, digitalization, socioeconomic issues, or other global challenges.

IZPI coordinates the various actors and organisations involved in AKIS, including research institutions, universities, farmers, foresters, and their associated organisations (chambers, federations, unions, associations), agricultural advisors, agri-food enterprises, and public authorities. The goal of this activity is to enable effective cooperation and exchange of agricultural knowledge and innovations, as well as the transfer of current information among all participants in the system.

WHO ARE THE MAIN AKIS* ACTORS IN SLOVAKIA?

AKIS has a significant impact on rural development. The AKIS system includes everyone who develops and utilises knowledge, such as farmers, foresters, advisors, researchers, rural networks, national and regional governments, entrepreneurs, educational institutions, consumers, citizens, and the media. AKIS has three key pillars: agricultural advisors, researchers, and the National Rural Development Network. People in the countryside rely on agriculture, forestry, fishing, and other natural resources to support their livelihoods. AKIS supports rural development by sharing knowledge, innovation, and technology that can help these sectors grow sustainably and improve the quality of life in rural areas.

The Ministry of Agriculture and Rural Development coordinates the construction of an operational AKIS framework in the country, while the Agricultural Knowledge and Innovation Institute implements it. Specific tasks in this area include the creation of a national AKIS Managing Committee, which regularly brings together the views of the most important actors in Slovakia's agricultural sector through meetings, as well as the formation of working sub-groups within the AKIS Managing Committee to promote the search for solutions to acute agro-sector problems. Other activities include helping to develop the AKIS database and a standalone web platform; creating the "Demonstration Farms" database, a new database for gaining hands-on experience; disseminating information about potential programmes like Horizon Eu-

rope missions and partnerships; actively networking and bringing together actors in agriculture and innovation; cooperating across national borders and exchanging best practices and know-how in the creation of AKIS (Estonia, Czech Republic, Hungary, Austria); promotional activities to raise awareness of AKIS in Slovakia (at events such as Slovak Field Days, Agrokomplex); organising thematically focused workshops, conferences, visits, etc.

Would you like to learn more about AKIS? Scan the QR code to view the short video.

Our goal is to establish an effective AKIS system in Slovakia by bringing together various agro-sector players through active networking and identifying all relevant needs through bilateral meetings. Get in touch with us; we look forward to meeting you!

IZPI AND ITS ROLE IN EDUCATION AND ADVISING

IZPI offers various services, including vocational and lifelong learning for all agro-sector workers, training and certification for agricultural advisors, and project implementation at national and international levels. Since 31 December 2022, it has continued the professional activities of Agroinštitút Nitra, a state-owned enterprise.

It develops training programmes, modules and projects based on the departmental concepts and objectives of further education, and then implements them through accredited courses, seminars, conferences, videos, online learning, etc. It collaborates with agri-resort groups and institutions to run some educational events. These include the Agricultural Chamber of Slovakia, the Association of Young Farmers (ASYF), and others.

Currently, IZPI holds valid accreditations from the Ministry of Education, Research, Development and youth of the Slovak Republic. These accreditations cover educational programmes related to the operation of a distillery plant for fruit distilling, work with highly toxic substances and mixtures, cultivation and processing of medicinal plants, professional use of work with disinfectants and preparations for controlling animal pests, basic business principles and support measures in the agro-sector, pig treatment, and training novice beekeepers. Additionally, IZPI possesses valid authorisations from the Ministry of Agriculture

and Rural Development regarding professional competence in the field of plant protection products with national validity; authorisations of fire protection issued by the Ministry of the Interior of the Slovak Republic; and authorisations from the National Labour Inspectorate Košice regarding labour protection education and training.

Within the framework of lifelong learning, IZPI provides further vocational training based on current demands, particularly for workers in the agro-sector. Currently, it provides instruction in land communities, phytotherapy, waste management, water management, protection of ambient air, and smart technologies. Instruction is available both face-to-face and online. An e-learning platform allows users to complete certain training activities online.

The EU Member States were required to establish the Farm Advisory System (FAS) as an advisory system for farmers starting on 1 January 2007, in accordance with Council Regulation (EC) No. 1782/2003 of 29 September 2003. The FAS is defined as a system of advisory services for agriculture and forestry that ensures the implementation of scientific and research findings in order to improve the management of agricultural and forestry enterprises while adhering to the current requirements of sustainable agriculture and forestry.

The Ministry of Agriculture and Rural Development assigned the task of training and certifying agricultural advisors to the Agroinštitút Nitra, a state enterprise (today IZPI), within the framework of the Slovak Rural Development Programme 2007 – 2013 and the Slovak Rural Development Programme 2014 – 2022. This assignment included: ensuring the training of agricultural advisors for the field of agriculture; issuing certificates to advisors authorised to provide advisory services; managing the public portal of registration of agricultural advisors; and developing the information and communication environment of the advisory system for the acquisition, processing, and dissemination of authorised information resources; professionally oriented databases, and information databases.

The Central Registry of Agricultural Advisors is available at www.agroporadenstvo.sk and www.izpi.sk. Sub-measure 2.1, Advisory services, farm management and relief services, guarantees the implementation of the Rural Development Programme 2014 – 2020 (RDP) advisory services. This service is designed to provide support to farmers and forest managers. The Agricultural Paying Agency issues a call for proposals under the numbers 39/PRV/2019 and 71/PRV/2024. The advisory providers (certified advisers, organisations that associate certified advisers) are the beneficiaries of financial assistance

under both calls, while the ultimate beneficiaries are active farmers. There are 146 agricultural advisers and 38 forestry advisers listed in the Slovak Republic's Central Registry of Agricultural Advisors at the date 31.3.2024.

IZPI additionally operates the advisory system's information and communication environment for the acquisition, processing, and dissemination of authorised information sources, professionally oriented databases, and information database systems at www.agroporadenstvo.sk, where visitors can find over three thousand pieces of information in the form of academic articles, legislative norms, regulations, or videos organised by topics and fields. At the national level, IZPI implements RDP Measure 1, Knowledge transfer and information. These projects aim to offer training activities for young farmers seeking project or non-project support, who lack a minimum of a high school education in agriculture or veterinary science. These farmers are required to enhance their education with an accredited course that focuses on agricultural business in the agricultural sector, specifically livestock or crop production. In addition, agribusiness owners can participate in training projects focusing on topics like eco-schemes implementation, animal welfare, or digitalisation in the agricultural sector.

IZPI AND INTERNATIONAL PROJECTS

In terms of international cooperation, IZPI is active in Erasmus+ and Horizon 2020 projects, as well as developing project concepts for Horizon Europe. It collaborates with partners throughout Europe. The objective is to ensure the transfer of information, knowledge, and experience between partner countries in accordance with agro-sector policy. Establishing new partnerships in international cooperation is a long-term process that involves partners communicating on a regular basis, either online or in person, at coordination meetings held in one of the partner nations. The results, conclusions, and e-learning platforms are available to experts and the general public through our website's international projects section.

We can list a few examples of successfully completed international projects: the Spiritualist project, which collected data on hydroponic farming; the BeePro project, which summarised the state of beekeeping in the partner countries; the Fastool project, which offered solutions for human resource management in agricultural advisory systems; and the Captivate project, which established an assessment and training programme for farmers to link the new CAP requirements with creative organic management techniques for better use of resources, increased productivity, and environmental protection.

Want to work on a national or international project with a reliable and trustworthy partner in the agriculture industry? Contact us.

IZPI AND RURAL DEVELOPMENT SUPPORT

IZPI serves as the host organisation for the National Rural Development Network Slovakia (NSRV SR). Regulation (EU) No. 1305/2013 of the European Parliament and the Council of 17 December 2013 on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) Article 54 requires each Member State to establish a national rural network that brings together rural development organisations and administrative bodies. Chapter 17.2 of the Rural Development Programme 2014-2022 outlines the structure and unit of the NSRV SR, which functions as the network's executive element. The NSRV SR comprises nine regional information and advisory centres, in addition to its headquarters. Their responsibilities include coordinating agricultural and rural development-related activities, providing beneficiaries, applicants, and receivers with non-repayable financial contributions

from the Rural Development Programme of the Slovak Republic 2014 - 2022 with advice and information in accordance with the currently announced calls, conducting statistical activities, gathering data and information, organising training and seminars, providing information on the Strategic Plan of CAP 2023 - 2027, and performing other tasks as defined by the Central Unit of the National Rural Development Network Slovakia.

Chapter 17.3 of the Rural Development Programme of the Slovak Republic 2014 - 2022 lays out the goals and activities of the Network. These include raising the level of stakeholder participation in the RDP's implementation, enhancing its quality, educating the public and potential beneficiaries about the policy, and encouraging innovation in agriculture, food production, forestry, and rural areas.

In the area of agricultural and rural development, IZPI conducts state and departmental policy operations through the NSRV SR. It also offers advice on rural development and represents the sector at meetings, conferences, and other events focused on agriculture and rural development. It also facilitates the consolidation of organisations that support agriculture and rural development.

The network's mission also encompasses exchanging experience in implementing the RDP and other operational programs that contribute to rural development; disseminating information about the RDP and its communication activities to the general public; and gathering examples of successful projects implemented with RDP support. It is responsible for collecting, monitoring, and evaluating data in the field of rural development, as well as exchanging and disseminating monitoring and evaluation findings.

Last but not least, the NSRV SR serves as a focal point for LEADER/CLLD activities for Local Action Groups (LAGs) as well as all rural partners and potential applicants. It provides training, assists LAGs in creating networks, represents technical assistance for cooperation between territorial units and transnational cooperation, thereby facilitating cooperation among LAGs.

The NSRV SR works closely with the Ministry of Agriculture and Rural Development, offering feedback on rural development policy to the governing authority as well as other state organisations and responsible authorities. It is a member of the Common Agricultural Policy Network and actively participates in its activities. It encourages national and transnational cooperation through conferences, discussions, study exchange visits, participation in European Commission meetings, and so on.

EXPLORE OUR SPECIALIST LIBRARY FOR MORE INFORMATION

IZPI's operations include international cooperation in the areas of scientific and technical information with the Food and Agriculture Organisation of the United Nations (FAO). The Agricultural Knowledge and Innovation Institute in Nitra is now responsible for carrying out a portion of the duties that the Slovak Republic took on when it joined the FAO. IZPI manages Slovak publications in the international bibliographic database AGRIS and operates the FAO Depository Library to guarantee the completion of tasks in the field of scientific and technical information. Both departments' activities fall under the professional and technical chapters of the Program FAO, which Slovakia is committed to supporting and developing. The IZPI manages these two unique departments under the auspices of the Ministry of Agriculture and Rural Development of the Slovak Republic.

The FAO Depository Library is a specialised library and information centre devoted to nutrition, the food industry, agriculture, and forestry. IZPI covers the acquisition

and processing of library materials and editions of the FAO incremental list of publications through the FAO Depository Library. It also handles loan services, document exchanges, information and promotion services.

These outputs and services are aimed at member countries of the FAO, the national and international agricultural community, the scientific research base of the department, academic institutions, professional unions and associations, consultants, and students.

The Library Fund is electronically processed into a database that is a component of the Integrated Information System AGROKATALÓG.

The primary objective of the library is to gather, preserve, and provide FAO publications, professional monographs, periodicals, and multimedia within a specific profile to the public. Along with the latest advancements in the food and agriculture industries, these also cover a wide range of other related topics.

Library visitors have the option of perusing the holdings in person or using public Internet stations to gain access to FAO's online information resources.

Since 1974, FAO has been developing AGRIS to enable the exchange of information. This information system currently contains millions of records devoted to all aspects of agriculture, including crop and livestock production, plant protection, welfare of animals, primary agricultural product processing, forestry, fisheries, mechanisation, agriculture's environmental impact, food and nutrition, agricultural economics, rural development, management, legislation, informatics, education, and advisory.

Member nations contribute to this cooperative system by keeping records of original documents published in their country and sharing information with other participating countries. AGRIS collects bibliographic data from journals, books, research reports, doctoral theses, and scientific proceedings. The AGRIS network is a group of organisations that collect information about their

country's food and agricultural literature and upload it to a single database. National Centres (National AGRIS Centres) are organisations that serve as focal points for AGRIS at the country (IZPI in the Slovak Republic) or regional level. Data providers contribute to AGRIS by uploading metadata via email, using the AGRIS institutional dashboard, or by exposing metadata through OAI-PMH endpoints. All of these entities are part of the AGRIS network. Some examples of providers include research and academic institutes, publishers, governmental agencies, development programmes, and organisations on a global and national scale.

In appreciation of its contribution to the AGRIS SR database, the National AGRIS Centre received the "Seal of Recognition for Active Data Provider of the Year 2024". We invite you to visit our one-of-a-kind library on the first floor of the IZPI building in Nitra if you are seeking a quiet spot to study, unwind, or gain new information.

IZPI IN THE FIELDS OF INFORMATION TECHNOLOGY AND PRINTING

IZPI also ensures that the Ministry of Agriculture is connected to the national and international environment through information services and technologies. This includes the development, operation, and maintenance of the agriculture sector's and specialised state administration's websites, including www.land.gov.sk, www.agroforum.sk, the Slovak Chamber of Agriculture and Food, the Central Inspection and Testing Institute of Agriculture in Bratislava, the Quality Mark, Quality Policy, and School Fruit.

Another area of activity is the development of websites, web applications, and information systems connected to the Central Portal of Public Administration using the electronic ID card (eID). Web development aims to meet all of the client's requirements, from creating a new website to redesigning and modernising existing ones.

High-quality, accurately, and effectively programmed websites and online applications provide critical functionality that improves the user experience. Most websites nowadays have a responsive design, which allows the site to flexibly adjust the size of objects, fonts, and photos based on the visitor's device (a mobile phone, tablet, laptop, smartphone, or desktop computer). We program the website using PHP and create simple, intuitive databases using MySQL.

IZPI also offers big format printing services, which include the printing of posters and architectural, engineering, construction, and mechanical designs in line and photo quality with smooth shades, smooth colour transitions, and flawless photographic quality. Additionally, it offers the ability to print the brought-in drawings and prepare graphic designs in the graphics studio.

HOW TO GET CLOSER TO THE EU WITH IZPI

Since 2009, IZPI has served as the host organisation for the EUROPE DIRECT Nitra Information Centre, also known as ED Nitra. Previously, the state firm Agroinštitút Nitra served as its host. The Delegation of the European Commission in Slovakia is directly in charge of ED Nitra, which also works closely with the Office of the European Parliament in Slovakia and other European networks and organisations on a regional and local level. The ED Centre's primary mission is to bring the European Union closer to citizens and different audiences in the Nitra region, to facilitate their participation in discussions about the EU's future, and to provide

answers to their questions about EU policies, programmes, and priorities. In addition to informational activities, it offers a variety of free communication activities at the local and regional levels. The EUROPE DIRECT Nitra Information Centre's communication activities are related not only to the agricultural activities of the host organisation – IZPI, but also to the European Commission's priorities, such as media literacy and disinformation, the European Green Deal, the Common Agricultural Policy, the dissemination of information on job and life opportunities in EU countries and the European Economic Community, and so on.

COOPERATE WITH US

IZPI also collaborates with other organisations both, within and outside the Ministry of Agriculture and Rural Development. Our long-standing partners include the Central Control and Testing Institute in Agriculture, the Slovak Land Fund, the Agricultural Paying Agency, science and research departments, universities, high vocational schools, professional chambers, unions and associations, and non-governmental organisations (NGOs). IZPI is a member of the Association of Adult Education Institutions SR, the European Association of Adult Education, the Slovak Agricultural and Food Chamber, the Rural Parliament, a member of the European Network of Europe

Direct information centres, a member of the Slovak Library Association, a member of AGLINET (the international network of libraries) and the Slovak Association of Hotels and Restaurants, and the Nitra Tourism Organisation, which is a strategic partner of the Bioeconomy Cluster. Since the autumn of 2023, IZPI has been a member of EUFRAS – the European Forum for Agriculture and Advisory Services, a group of institutions representing agricultural advisors and advisory services across Europe. Working together is essential for achieving success. Do you see opportunities for collaboration between your institution and IZPI? Please do not hesitate to contact us.

ENJOY OUR CONFERENCE SERVICES WHILE UNWINDING IN OUR HOTEL

Agroinštitút Hotel complements IZPI's portfolio by offering hotel and conference services. The hotel's primary goals are to make guests' stays more enjoyable, to offer them complete services, including excellent accommodations and cuisine, and to look out for their safety and comfort in addition to providing the highest quality of accommodation, catering, and other services.

The hotel offers comfortable, well-furnished single, double, and suite rooms for family, individual, and corporate clients, with a total capacity of 64 beds. The price includes breakfast and free internet access. Each room has a private bathroom, fridge, TV, telephone, and internet access to guarantee a pleasant and undisturbed stay. The hotel's restaurant serves meals and offers a wide selection of homemade specialities and traditional Slovak cuisine. Enjoying a cup of tea or coffee in the cosy café atmosphere does more than only satisfy your taste buds; it also lifts your spirits and encourages you to think positively. Parking is free of charge during your stay.

The hotel is located in a peaceful and pleasant neighbourhood near the National Exhibition Centre Agrokomplex, in the Chrenová part of town Nitra, with a stunning view of Nitra, Zobor mountain, and the surrounding countryside. The city centre is only a few steps away. Hotel accommodations are available for reservation on the IZPI website.

Agroinštitút Hotel is the perfect venue for business events, presentations, training, seminars, meetings, conferences, and corporate events because of its many years of experience in congress organisation. Our facilities include a range of sizes of rooms with contemporary didactic equipment, from tiny spaces that can accommodate 20 people to medium-sized rooms that can accommodate up to 100 people, and a congress hall with theatrical seating that can accommodate up to 220 people. The conference services personnel will gladly supply complete equipment with modern didactic technology based on the client's specifications, including online formats, recordings, or videos. For additional details regarding conference space reservation options, visit the IZPI website.

TRAINING CENTRE IN LUČENEC

The Training Centre Lučenec is an IZPI-owned administrative building. It is situated near the heart of Lučenec and serves as an important regional centre for the Gemer region and central Slovakia. Three rooms, equipped with basic didactic tools and internet connectivity can accommodate up to twenty people each for seminars, training, business meetings and management.

The facility also offers accommodation in the form of a "tourist hostel", with a total of 15 beds in nicely decorated double rooms complete with a toilet, shower, TV, fridge, and internet access. The facility also provides office space for rent with internet connectivity.

For additional information regarding the contact details, conference and office space rentals, and accommodation options in Training Centre Lučenec, visit the IZPI website. Feel free to get in touch with us if you need assistance with rural development, a reliable partner on international projects, an opportunity to become involved with AKIS, or information about our courses, hotel, or congress services.

RURAL DEVELOPMENT PROGRAMME SR 2014 – 2022

UPDATING THE IRRIGATION SYSTEM OF THE GREENHOUSE IN PODHÁJSKÁ

Measure 4 Investments in physical assets/Sub-measure: 4.1 Investments in agricultural holdings/Area 3: Irrigation

The subject of the project was the modernisation of the irrigation system of the greenhouse in Podhájská, with a total area of 26,000 m². The farmer reconstructed and modernised the irrigation system of the farm's greenhouse with the assistance of the project. The objective was to enhance the farm's overall performance and sustainability by investing in innovative technology for special crop production. The primary goal of the initiative was to continuously advance and enhance the farm in accordance with its requirements.

MODIFICATION OF THE PREMISES TO CREATE AN EXPOSITION OF THE TRADITIONAL CULTURE OF THE VILLAGE OF POHRONSKÁ POLHORA

Measure 7 Basic services and village reveal in rural areas/Sub-measure 7.5 Investments for public use in recreational infrastructure, tourist information, and small-scale tourism infrastructure.

This building's renovation and adaptation of premises to house an exhibition showcasing the traditional culture and way of life of the Pohronská Polhora round out the public tourist infrastructure in the region. The central building of the village dates back to the late 1800s; restoring and repurposing it has helped foster rural tourism and built spaces to preserve cultural and historical values for the benefit of future generations.

INNOVATIONS IN PLANT PRODUCTS

Measure 4 Investments in physical assets/Sub-measure 4.2/Area 7B Production of compound feedings and other processing or marketing not listed in the previous paragraphs, such as honey processing, medicinal plant processing, seed and seedling production, and so on.

As a result of the project's implementation, the agricultural cooperative has been able to diversify its business activities and begin producing organic granulated feed for livestock and pets. It has thereby enhanced its competitiveness in the processing of agricultural products by increasing the added value of its own production, expanding its sources of income, improving labour efficiency and productivity, and increasing employment.

THE APIARY – HEALTHY HONEY FROM A LOCAL BEEKEEPER

Measure 6 Farm and business development/Sub-measure 6.1 Business start-up aid for young farmers

The beneficiary initiated the project with the aim of becoming an independent, active, and successful beekeeper – a young farmer. It was essential to acquire beekeeping equipment with a lump sum payment in order to supply the material and technological necessities for starting his own beekeeping business.

By maintaining 170 bee colonies on a permanent basis, the farmer has successfully ensured a diverse array of nectar foraging and thus prevented significant mortalities, which in turn resulted in a diverse selection of honey kinds.

◄ Nad hladinou Malého Dunaja neďaleko Jelky sa do výšky týči
starý vodný mlyn

Close to Jelka, an old water mill rises above the surface
of the Malý Dunaj river

Foto: Tomáš Šereda

▲ Tradičná architektúra v Kolárove nám dodnes pripomína
život našich predkov

Traditional architecture in Kolárovo still reminds us of how our
ancestors used to live

Foto: Peter Michalík

«Oblaky ako z cukrovej vaty letia vzduchom ponad tiché miesto plné tajomna v Turí pri Žiline, kde stojí malá kaplnka

Some cotton-candy clouds are flying through the air above a quiet place steeped in mystery in Turie near Žilina where a small chapel stands

Foto: Miroslav Broz

▲ Slnko sa skláňa nad horizontom a poslednými lúčmi hladí múry kaplnky pri Smilne. Deň sa už čoskoro prehupne do noci.

The sun is setting over the horizon and caressing the walls of the chapel near Smilno with the last rays. The day will soon turn into the night.

Foto: Peter Babej

◄ Hlina pri Sološnici, doteraz schovaná pod perinou snehu, sa prebúdzá a na jej povrchu sa krehko objavujú zelené výhonky

The ground near Sološnica, which had been hiding under a snow blanket until recently, is now waking up and green shoots are starting to appear gently on its surface

Foto: Radoslav Černický

▲ Slnéčné lúče prenikajú cez koruny stromov, ktorých tieň sa pomaly natáhujú, akoby sa snažili uchopiť celé Podunajsko

The sun's rays shine through the treetops, whose shadows are growing longer as if trying to grasp the entire Podunajsko region

Foto: Anton Zahradník

«Šíre polia Turca na jar ožívajú. Prvé mladé steblá už rašia zo zeme...

The vast fields of Turiec come to life in the spring. The first new blades are already sprouting from the ground...

Foto: Lubomír Schmida

▲ ... a vytvárajú v rozvlnenej krajine mäkký zelený koberec

... creating a soft green carpet in the rolling landscape.

Foto: Lubomír Schmida

◄ Hoci krajinu pri Rajci už objíma jar, na horách stále vládne zima

Although the land around Rajec is already in the embrace of spring, it is still freezing up in the mountains

Foto: Viktor Kobrtek

▲ Keď sa posledné zvyšky zimy pomaly rozplývajú pod teplými lúčmi, začínajú sa v okolí obce Beluša ukazovať prvé známky nového cyklu života

When the last remains of winter slowly melt from the warm rays, the first signs of a new cycle of life start to show up around the village of Beluša

Foto: Vladimír Ruček

◄ Dedičstvo našich predkov ukryté v tradičných dreveniciach opäť ožíva, keď sa prejdeme uličkami Vlkolínca

The heritage of our ancestors, hidden in traditional cottages, comes to life again as we walk the streets of Vlkolíneć

Foto: Milan Gonda

▲ Na Kráľovej holi stojí strom zelený a pod ňou zas ikonická chalúpka so stádom ovečiek, ktoré si pochutnávajú na šťavnatej mladej tráve

On Kráľova hoľa, there stands a green tree and below it is an iconic cabin with a flock of sheep feasting on a juicy young grass

Foto: Rudolf Pradla

◀ V Kokave-Línii sa z hmly vynára rozprávková krajina
A fairytale landscape is coming out from the fog in the Línia
section of Kokava

Foto: Boris Michaliček

▲ Aj dnes nájdeme v okolí Brezna zákutia, kde akoby
sa zastavil čas
Even today we can still find hidden corners around Brezno,
where time seems to stand still

Foto: Michal Bobák

◄ Zlaté lúče zaplavili oblohu nad Nižným Hrušovom
Golden rays have flooded the sky above Nižný Hrušov

Foto: Pavol Dankanin

▲ Na hornú Nitru sadá tma. Iba kostolné veže a vrcholky stromov hľadia kamsi do diaľky.

It is getting dark above the Upper Nitra region. Only the church towers and treetops are staring somewhere into the distance.

Foto: František Hromada

◄ Zelené lány obilia tancujú na melódiu teplého vánku v Chľabe

Green fields of grain are dancing to the tune of a warm breeze in Chľaba

Foto: Martin Kápostáš

▲ Suchý rákos sa hojdá nad hladinou Senianskych rybníkov. Ktovie, aké krásy ukrýva.

Dry reeds are swaying above the water surface of the Senianske rybníky protected area. Who knows what wonders hide within?

Foto: Roman Romančák

◄ Jar v Selciach robí radosť ľuďom aj zvieratám, ktoré po dlhej zime môžu opäť spásať šťavnatú mladú trávnu...
Spring in Selce brings joy both to people and animals who can finally graze young juicy grass again after a long winter...

Foto: Peter Šúrik

▲ ... a ovečky na Strednici tiež netreba dlho prehovárať, aby sa rozbehli po mäkkom zelenom koberci
... and the sheep in Strednica do not take much convincing to run off down the soft green carpet

Foto: Rudolf Pradla

« Slnko sa skláňa nad horizontom Tomášikova, akoby každú chvíľu chcelo pohľadiť kostol v obci

The sun is setting over Tomášikovo's horizon as if it was about to caress the church in the village at any moment

Foto: Balázs Szarka

▲ Fialové maky sa dokonale dopĺňajú so žltými kvietkami repky olejnej neďaleko Galanty

The purple poppies complement the yellow rapeseed flowers near Galanta perfectly

Foto: Balázs Szarka

▲ Pri Štúrove stojí strom obsypaný bielymi aj ružovými lupeňmi,
akoby ho začarovali lesné víly

Close to Štúrovo, there is a tree laden with white and pink petals, as if
forest fairies enchanted it

Foto: Martin Kápostáš

► S posledným zábleskom dňa pohladí slnko staré múry
Dražovského kostolíka

With the last glimmer of the day, the sun touches the old walls of the
Dražovský kostolík chapel

Foto: Juraj Cisár

◄ Hrad Šariš, stojaci vysoko na kopci, verne stráži obec Ostrovany už dlhé stáročia

Standing high on the hill, the Šariš castle has been a loyal guard to the village of Ostrovany for many centuries

Foto: Róbert Hlava

▲ V obci Vinné sa už začínajú prvé lampy. Do ulíc sa potichu vkráda noc.

The first lamps are being lit in the village of Vinné. The night is quietly creeping into the streets.

Foto: Pavol Dankanin

◄ Na poliach v okolí Liptovských Matiašoviec sa to hemží životom. Krása vlčích makov je lákadlom nielen pre ľudí.

The fields around Liptovské Matiašovce are teeming with life. The beauty of field poppies is a draw not only for people

Foto: Peter Kováčik

► Abramová sa pred letom premenila na magické Toskánsko plné fialových kvetov

Abramová had changed into a magical Tuscany full of purple flowers before the summer came

Foto: Peter Kováčik

◄ Tradičná architektúra v Humennom nám pripomína životy našich predkov a ich hodnoty, s ktorými žili

Traditional architecture in Humenné tells us something about the lives of our ancestors and the values that they held onto

Foto: František Tóth

▲ Dreveničky v Pribyline akoby vypadli z rozprávkovej pohľadnice

Cottages in Pribylina are like out of a fairytale postcard

Foto: Jaroslav Šugarek

► Okolím hradu Lednica sa nesie vôňa pokoseného sena. Leto je v plnom prúde.

It smells like mown hay everywhere around the Lednica castle. Summer is in full swing.

Foto: Jozef Sádecký

◄ Kde len majú ovečky šťastnejší život než nad ľúbez-
nou kalváriou v Rajeckej Lesnej?
There is no such place sheep could be happier than above the
lovely Calvary in Rajecká Lesná.

Foto: Michal Pekara

▲ Neďaleko obce Osturňa v pohorí Spišská Magura
by zas kravy vedeli vyrozprávať príbehy o živote
v tomto krásnom kraji

On the other hand, cows near the village of Osturňa in the
Spišská Magura mountain range could tell us some stories
about life in this beautiful region

Foto: Ľubomír Hurajt

►► V Hradišti pri Poltári sa na lúke pod rozohnenou
oblohou hojdajú biele margaréty

In Hradište near Poltár, white daisies are swinging in the
meadow under the fiery sky

Foto: Milan Gonda

◄ Život v Liptovskom Ondreji so stádom sprevádza každodenná práca, ale tá radosť a pokoj za to stoja
Living with a herd in Liptovský Ondrej is a full-time job, but the joy and peace are worth it

Foto: Vladimír Skubeň

▲ Vydať sa s najlepším priateľom na Kráľovu skalu vo Veľkej Fatre je zárukou dobrodružstva
Setting off to the Kráľova skala rock in Veľká Fatra with the best friend is a guaranteed adventure

Foto: Boris Michaliček

« Turiec začína premieňať svoje farby zo zelenej na zlaté odtiene zrejúceho obilia

Turiec is starting to change its colours from green to golden shades of ripening grain

Foto: Jozef Margoš

▲ Ktože to drieme pod hnedými klobúčikmi ukrytými v tráve pri Pohorelskej Maši?

Who lies beneath the brown caps hidden in the grass at Pohorelská Maša?

Foto: Vladimír Hlaváč

◄ Nežný vánok sa pohráva s vysokou trávou v okolí vinohradu pri Malej Trni

A gentle breeze is playing with the tall grass around the vineyard at Malá Trňa

Foto: Ján Hrmo

▲ V kostole v Suchej nad Parnou sa ešte svieti. Ktosi je stále ponorený v modlitbách.

There is still light in the church in Suchá nad Parnou. Someone is not done with their prayers yet.

Foto: Marek Zeleňák

◄ Hrozno v Rači je každým dňom sladšie vďaka prív-
lu teplých slnečných lúčov

Grapes in Rača grow sweeter every day thanks to the flood of
warm sunshine

Foto: AdobeStock.com

▲ Aj v Modre sa už objavujú zelené bobuľky plné
lahodnej chuti, ktorá poštekľí naše zmysly

Delicious green berries that will tickle our senses with their
taste are also starting to appear in Modra

Foto: AdobeStock.com

◄ Ranný opar sa nesie pomedzi drevené chalupy pri Martine

The morning haze is moving between the wooden cottages near Martin

Foto: Richard Kontoš

▲ Tradičné drevenice v Martine odhaľujú tajomstvá našich predkov

Traditional wooden houses in Martin reveal the secrets of our ancestors

Foto: Richard Kontoš

◄ Modré nebo nad Karlovou kontrastuje s hřejivými
odtěními okolitej krajiny

The blue sky above Karlová contrasts with the warm hues
of the surrounding landscape

Foto: Milan Gonda

▲ Už je po žatve. V Karlovej už obilie odmenilo ľudí
za ich starostlivosť bohatou úrodou.

The harvest is over! A rich harvest is a reward from grain
to the people of Karlová for their care.

Foto: Milan Gonda

◄ Zrúcanina veže v Miloji sa kochá výhľadom na Kráľovu hoľu už mnoho liet

The ruins of the tower in Miloj have been enjoying the view of Kráľova hoľa for many years

Foto: Jakub Zahuranec

► Poľnohospodári v Svrbiciach pracujú vo dne v noci, aby pozbierali úrodu v tom správnom čase

Farmers in Svrbice work day and night to gather the harvest when the time comes

Foto: Igor Šaffo

◄ Pred rozpáleným dňom sa neschovávajú len ľudia, ale aj zvieratá si hľadajú príjemné tienisté miesto

Not only people are hiding from the hot day, but also animals are looking for a pleasant shade

Foto: Róbert Hlava

▲ Nad Závadkou pri Gelnici sa lúkami ozývajú zvonce, ktoré oznamujú spásanie šťavnatej trávy

Meadows above Závadka near Gelnica are ringing with bells announcing the grazing of lush grass

Foto: Peter Olekšák

◄ Pod zámkom Vígľaš sa rozprestierajú širé polia.
Počas leta na nich dozrie mnoho úrody.

Vast fields open up below the Vígľaš castle. Many crops ripe
there during the summer.

Foto: Martin Linder

► Žatva v okolí Močenok je veľkou udalosťou. Mnoho
dobrých ľudí a strojov tu ťahá za jeden povraz.

The harvest around Močenok is a big event when many good
people and machines pull together here

Foto: Juraj Cisár

◄ Oranžové zore zaplavili oblohu nad hrádzou v Čilistove pri Šamoríne

Orange dawn has flooded the sky above the water dam in Čilistov at Šamorín

Foto: Martin Sipták

▲ Ticho sa rozlieha po hladine rybníka v Komjaticiach. Iba žblnkánie vesiel počuť v pravidelnom rytme.

The surface of the pond in Komjatice is deadly silent. One can hear nothing but the sound of oars plopping in a regular pattern.

Foto: Juraj Mrazík

◄ Detstvo vo viniciach v Starej hore pri Sebechleboch
je plné nezabudnuteľných dobrodružstiev...
Childhood in the Stará hora vineyards near Sebechleby comes
with many unforgettable adventures...

Foto: Juraj Mrazík

► ... a vrátiť sa sem v dospelosti, plný spomienok
a pripravení vytvoriť si nové, je ešte krajšie
... and returning here as an adult, full of memories and ready
to create new ones, is even more beautiful

Foto: Juraj Mrazík

◄ Do viníc pri Pohraničiach sa isto-iste vkráda jeseň

Autumn is slowly but surely coming to the vineyards
near Pohranice

Foto: Juraj Mrazík

▲ Jej farebné štetce už maľujú listy na okolitých stromoch

Its colourful brushes are already painting the leaves
on the surrounding trees

Foto: Juraj Mrazík

◄ Kostol v Závade sa týči nad obcou a hmľistými dolinami, aby uzrel krásu svojho okolia z výšky

The church in Závada towers above the village and foggy valleys to see the beauty of its surroundings from above

Foto: Peter Kováčik

▲ Polia na Horehroní sa jemne vlnia v slnečných lúčoch, akoby začuli jesennú melódiu

The fields in Horehronie are waving gently in the sun's rays as if hearing an autumn melody

Foto: Ľubomír Majerský

◄ Chmúrne mračná sa valia na Veličnú, nesúc dávku ochladenia a vlahy

Dark clouds are moving toward Veličná, cooling down the weather and carrying moisture

Foto: František Rišiaň

► Pokojný podvečer sa rozhostil nad Zástraním. Hoci sú už noci chladnejšie, krajina má stále svoje čaro.

A quiet evening has settled over Zástranie. Although the nights are getting colder, the country still has its charm.

Foto: Dušan Šrenkel

« Drevený kostolík v obci Krajné Čierne je už obsypa-
ný žltými listami. Jeseň sa ukazuje v plnej krásy.

The wooden church in the village of Krajné Čierne is already
covered with yellow leaves. Autumn shows off in its full glory.

Foto: Milan Perfecký

▲ Ranná inovať na drevenom kostolíku nie je v obci Dob-
roslava ničím nevídaným, a predsa je vždy jedinečná

The hoarfrost on a wooden church in the morning is nothing we
wouldn't have seen before in the village of Dobroslava and yet it is
always something special

Foto: Milan Perfecký

◄ Hory a lesy obklopujú Zliechov ako verní strážcovia
Mountains and forests surround Zliechov as its
faithful guardians

Foto: Marek Piš

► Roztiahnuť ruky a uvidieť Hriňovú z vtáčej perspek-
tívy je snom nejedného adrenalínového nadšenca
Spreading your hands and seeing Hriňová from a bird's eye
view is the dream of many an adrenaline enthusiast

Foto: Peter Kováčik

◄ Neďaleko Pohorelej stojí malá kaplnka. Pokoj, ktorý ju obklopuje, je liekom pre dušu.

There is a small chapel near Pohorelá. The peace that surrounds it is a cure for the soul.

Foto: Juraj Cisár

▲ Ako tri grácie tancujúce v slnečnom svite stoja košaté koruny odedé v žltých rúchach pri vlniacej sa ceste do Iľanova

Spreading crowns clothed in yellow robes stand on a winding road to Iľanova like three graces dancing in the sunshine

Foto: Martin Sprušanský

« Citlivým nosom neunikne chutná potrava v nijakom ročnom období
A sensitive nose can sniff out tasty food at any time of the year

Foto: Ladislav Dono

▲ Šujské rašelinisko ponúka nevídané výhlady. Kon-ská rodina stojí svorne pri sebe v každom okamihu.
The Šujské rašelinisko nature reserve offers unprecedented views. Horses never leave each other's side.

Foto: Michal Pekara

« Starý mlyn v Kolárove zrkadlí svoju históriu na pokojnej hladine už mnoho rokov

The history of an old mill in Kolárovo has been reflecting on a calm surface for many years

Foto: Tomáš Šereda

▲ Ktovie, aké tajomstvá skrýva mlyn v Tomášikove

Who knows what secrets hide in the Tomášikovo's mill?

Foto: Juraj Mrazík

◄ Hustá hmla sa dovalila do Kremnických Baní a zahalila obec bielym objatím

A thick fog has rolled over Kremnické Bane, veiling the village in its white embrace

Foto: Radoslav Černický

▲ Ak sa dobre započúvame, možno začujeme tiché modlitby prúdiace múrmi kostolíka v Kotmanovej

If we listen closely, we may hear silent prayers flowing through the walls of the church in Kotmanová

Foto: Mavic EsDrone Photography

◄ Pivnice v Liptovskej Tepličke nápadne pripomínajú hobbitie domčeky zo známeho príbehu

The cellars in Liptovská Teplička look a little like hobbit homes from a famous story

Foto: Martin Bugár

► Ktovie, možno sme si ani nevšimli prítomnosť J. R. R. Tolkiena pri čerpaní inšpirácie príbehov Stredozeme

Who knows, maybe we did not even notice the presence of J. R. R. Tolkien while drawing inspiration for the stories from Middle-earth

Foto: Radovan Dziak

◄ **Kopce Muránskej planiny sa vynárajú z hmly
ako bájne ostrovy**

The hills in the area of the Muránska planina plateau
are emerging from the fog like some mythical islands

Foto: René Sirota

▲ **Veža kostola v Moštenici vykúka ponad strechy domov v obci,
aby dovidela aj do najvzdialenejšieho okna**

The church tower in Moštenica peeps over the roofs of the village houses
to see even to the farthest window

Foto: Katarína Čáporová

◄ Aleje stromov v Oponiciach sa strácajú v zlatom závoji slnečných lúčov kdesi v dialke

The tree alleys in Oponice are getting lost somewhere in the golden veil of the sun's rays in the distance

Foto: Miroslava Petriganová

► Kostolné veže v Ožďanoch stoja vedľa seba ako verné sestry, každá vítajúc svojich veriacich

The church towers in Ožďany stand side by side as faithful sisters, each greeting its believers

Foto: Andrej Micsuda

« Do krajiny v okolí Spišského hradu sa pomaly vkráda zima...

Winter is slowly creeping into the landscape around the Spišský hrad castle...

Foto: Dávid Ilkovič

▲ ... a jemný biely poprašok už pocukroval aj okolie hradu Branč

... and fine white dusting has already sugarcoated the surroundings of the Branč castle

Foto: Martin Sipták

◄ Kaplnka pod Dúbravkou nad obcou Papradno zachytáva hrejivé slnečné lúče na chladných múroch
The chapel below Dúbravka above the village of Papradno traps the warm sun's rays on its cold walls

Foto: Ján Melicher

► Kvačianska dolina sa v zime mení na magickú rozprávku plnú kúziel
In winter, the Kvačianska dolina valley turns into a magical fairy tale filled with enchantment

Foto: Martin Ondroš

« Obec Opátka, obklopená Volovskými vrchmi, stíchla. Ľudia sa zohrievajú vo svojich príbytkoch.

The village of Opátka, surrounded by the Volovské vrchy mountains, has gone silent. People are getting warm in their homes.

Foto: Nikola Svetozarov

▲ Čerešňový sad na Brdárke sa lúči s ďalším rokom, aby nás na jar opäť obdaril kvitnúcou krásou

The cherry orchard in Brdárka is saying farewell to another year only to endow us with blooming beauty in the spring once again

Foto: Bibiana Bystrenová

◄ Fliačky snehovej pokrývky, ktoré zdobia lúku v okolí Zázrivej, sú ako jemné dotyky prírody, ktoré sa rovnako rýchlo roztápajú, ako sa objavujú

The patches of snow cover that gently adorn the meadow around Zázrivá are like a gentle touch of nature that melts as quickly as it appears

Foto: Peter Kováčik

▲ Suché stebľa trávy znenazdania vykúkajú spod bieleho snehu v okolí kaplnky pri Rohožníku

Dry blades of grass are peeking out from under the white snow around the chapel near Rohožník all of a sudden

Foto: Radoslav Černický

► Pohľad na zasneženú krajinu z Dlhého vrška, kde sa v diaľke rysuje Ostrý vrch a okolité kopanice, je umeleckým dielom prírody

A view of the snow-covered landscape from Dlhý vršok, where the Ostrý vrch Mt and surroundings hamlets show up in the distance, is nature's work of art

Foto: Marián Cintula

◄ Slnko sa skláňa nad okolím neďalekého mesta Šaľa, aby sa naposledy zatrblietalo na jemných vločkách snehu

The sun is setting over the area of the nearby town of Šaľa only to shimmer on fine snowflakes for the last time

Foto: Juraj Cisár

▲ Čachtické polia bývajú v lete plné života a farieb, v zime sa však menia na pustú krajinu

The fields of Čachtice are teeming with life and colours in summer, but they turn into a wasteland in winter

Foto: Radoslav Garec

« Dreveničky v Zuberci akoby vypadli z idylickej zimnej pohľadnice

Cottages in Zuberec look like out of an idyllic winter postcard

Foto: Martin Ondroš

▲ Strechy tradičných domov v skanzene vo Vychylovke oťaželi pod hrubou vrstvou snehu

Roofs of traditional houses of the open-air museum in Vychylovka have become heavier under the weight of a thick snow layer

Foto: Peter Johánek

» Oblaky osvetlené zubatým slnkom sa plazia ponad kopce k obci Turčianske Jaseno

Clouds lit by the weak sun are crawling over the hills towards the village of Turčianske Jaseno

Foto: Jozef Morgoš

◄ Svetlo z Dolnej Marikovej sa ťahá do diaľky
po bielej krajine

The light from Dolná Mariková is spreading into the distance
across the white landscape

Foto: Ľubomír Kompaník

▲ Debraď neďaleko Košíc sa ponorila do noci. Iba
osvetlený kostol vykúka z obce.

A night has settled over Debraď near Košice. Only illuminated
church sticks out of the village.

Foto: Viktor Szemán

◄ Tradičné Vianoce ako za čias našich predkov zavítali do Osturne pri Kežmarku

Traditional Christmas as in the days of our ancestors have come to Osturňa near Kežmarok

Foto: Martin Purtz

▲ V drevenici v Múzeu oravskej dediny v Zuberci-Brestovej je síce teplo, ale vonku vládne pani Zima

Although it is warm in the wooden houses of the Museum of the Orava Village in Zuberec-Brestová, the Lady Winter still holds sway outside

Foto: Lukáš Kucej

AUTORI/AUTHORS

AdobeStock.com

Peter Babej
babejpeter@gmail.com

Michal Bobák
bobo2sk@gmail.com

Miroslav Broz
brozm@azet.sk

Martin Bugár
zdvihnis@gmail.com

Bibiana Bystrenová
bbystrenova@gmail.com

Marián Cintula
marian.cintula@gmail.com

Juraj Cisár
jugin007@gmail.com

Katarína Čáporová
katarina.hamzic@gmail.com

Radoslav Černický
radocernicky@centrum.sk

Pavol Dankanin
pavoldankanin@gmail.com

Ladislav Dono
ladislav.dono@gmail.com

Radovan Dziak
radovan.dziak@gmail.com

Radoslav Garec
radogarec@gmail.com

Milan Gonda
milangondaphotography@gmail.com

Róbert Hlava
hlava.robert@gmail.com

Vladimír Hlaváč
mesiack1107@azet.sk

Jan Hrmo
hrmo.fotostudioi@gmail.com

František Hromada
hromada.frantisek@zoznam.sk

Ľubomír Hurajt
lubohurajt@gmail.com

Dávid Ilkovič
david.ilkovic@gmail.com

Peter Johánek
peterjohANEK@atlas.sk

Martin Kápostáš
martin.kapostas@gmail.com

Viktor Kobrtek
kobrtek@seznam.cz

Ľubomír Kompaník
kompaniklubomir@gmail.com

Richard Kontoš
richardkontos82@gmail.com

Peter Kováčik
peko1981@gmail.com

Lukáš Kucej
mkvli602@gmail.com

Martin Linder
martinlinder.linder@gmail.com

Ľubomír Majerský
lubo@acom.sk

Mavic EsDrone Photography
esdronephotography@gmail.com

Ján Melicher
jmpxsk@gmail.com

Andrej Micsuda
bsxc21293@gmail.com

Boris Michaliček
borievky@gmail.com

Peter Michalík
michalik.peter@gmail.com

Jozef Morgoš
morgosjozef@gmail.com

Juraj Mrazík
jerzi.mrazik@gmail.com

Peter Olekšák
peter.oleksak@centrum.sk

Martin Ondroš
martin.ondros@gmail.com

Michal Pekara
misko.pekara@gmail.com

Milan Perfecký
perf2@centrum.sk

Miroslava Petřiganová
miriamvk@seznam.cz

Marek Píš
18maaareek6@gmail.com

Rudolf Pradla
rudolf.pradla@gmail.com

Martin Purtz
promart@promart.sk

František Rišiaň
fero@zrno.sk

Roman Romančák
rrartstudio@gmail.com

Vladimír Ruček
vladimir.rucek@gmail.com

Jozef Sádecký
jozefsadecky@jozefsadecky.sk

Ľubomír Schmida
lubo.schmida@gmail.com

Martin Sipták
mail@martinsiptak.com

René Sirota
rene.sirota@gmail.com

Vladimír Skubeň
skubenvlado@gmail.com

Martin Sprušanský
sprusansky.martin@gmail.com

Nikola Svetozarov
nsvetozarov@gmail.com

Balázs Szarka
balazs.szarka@gmail.com

Viktor Szemán
viktor.szeman92@gmail.com

Igor Šaffo
igorsaffo@gmail.com

Tomáš Šereda
sstz2@sstz.sk

Dušan Šrenkel
dusansrenkel@gmail.com

Jaroslav Šugarek
jaskvas@gmail.com

Peter Šúrik
peto.surik@gmail.com

František Tóth
tothfrantisek@zoznam.sk

Marián Vargic
majo.vargic@gmail.com

Anton Zahradník
anton.zahradnik@hiking.sk

Jakub Zahuranec
MeTeo1580@gmail.com

Marek Zelenák
marekzelenak19@gmail.com

Čarovný vidiek Slovenska

1. vydanie, 7/2024

Vydavateľ: CBS spol, s. r. o., Kynceľová 54, 974 01 Banská Bystrica, Slovensko

E-mail: info@cbs.sk, www.cbs.sk

Tel.: +421 911 176 101

Autori: Mgr. Martin Kmeť a kolektív

Redaktor: Mgr. Martin Kmeť

Koordinátorka projektu: Mgr. Vanessa Mináčová

Autori fotografií: na stranách 142 – 143

Grafická úprava: Mgr. Martin Kmeť, Mgr. Mariana Valová

Tlač: Nikara Krupina

Vydané v náklade 1 500 kusov

ISBN: 978-80-8144-383-1

Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií, rezortná príspevková organizácia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, plní prostredníctvom svojich činností dôležitú úlohu v oblasti rozvoja vidieka.

The Agricultural Knowledge and Innovation Institute is a departmental contributory organisation of the Ministry of Agriculture and Rural Development of the Slovak Republic. Its activities have a significant effect on rural development.

ISBN: 978-80-8144-383-1

9 788081 443831

